

Budget och verksamhetsplan 2022- 2024

Ovanåkers kommun

Innehållsförteckning

Förord	3
Vissa förtydliganden av budgetdokumentet	6
Om budgeten	7
Kommunfakta.....	8
Resultaträkning.....	10
Inledning	11
Kassaflöde	21
Övrig information	22
Driftbudget	26
Budgetposter	27
Koncernövergripande verksamhetsmål	38
Styrkort	39
Kommunstyrelsen	42
VA-verksamheten	45
Socialnämnden	47
Barn- och Utbildningsnämnden.....	53
Miljö- och Byggnämnden	56
Alfta-Edsbyns Fastighets AB	60
Alfta Industricenter AB	64
Helsing Net Ovanåker AB	67
Helsing Vatten AB.....	70
Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB.....	72

Förord

Förslag angående budget 2022-2024

S,M,L

Vårt budgetförslag utgår från följande utgångspunkter.

Vi har en i grunden en stabil ekonomi i Ovanåkers kommun. Vi har klarat ett överskott de senaste åren och vi har en ambitiös investeringsplan. Både 2020 och 2021 påverkas vi naturligtvis av den pandemi som har präglat mycket av vårt arbete de senaste två åren. Detta gäller naturligtvis även de ekonomiska aspekterna. Även om höjda statsbidrag har kompenserat en minskad ekonomisk aktivitet så är osäkerheten ganska stor för hur utvecklingen kommer att bli de kommande tre åren. Vår ambition är därför att utgå från att vi ska planera för ett överskottsmål över tid på minst 1 procent. Det innebär även att vi måste vara försiktiga med nya utgifter.

Våra överväganden utgår från att vi ska prioritera den grundläggande välfärden inom skola och socialtjänsten och sådana gemensamma kostnader som är nödvändiga i ett utvecklingsperspektiv för alla nämnder och för hela kommunen. Detta innebär följande ställningstaganden.

Kommunstyrelsen

Vårt förslag innebär följande för kommunstyrelsen.

Det gemensamma projektet Hitta ut som drivs tillsammans med orienteringsklubbar ska fortsätta. Kostnaden per år de kommande tre åren är 50 000 kr. Detta får belasta kommunstyrelsen utan att extra medel ges.

Avgiften till Hälsingesamverkan inom ramen för Hälsingerådet beräknas höjas till ca 20 kr per innevånare. Detta innebär att 200 000 per år behöver läggas till kommunstyrelsen.

Det arbete med vuxna ute bland ungdomar som har genomförts under föregående sommar är angeläget och kommunstyrelsen beviljas därför medel om 200 000 per år för detta även under 2022 och 2023. En utvärdering bör sedan göras för att se effekterna och resultatet.

Partistödet har under de senaste två åren varit fryst på samma nivå. Vår bedömning är att detta kan gälla även de kommande två åren. På samma sätt har de förtroendevaldas arvoden legat stilla under två år. Vår bedömning är att detta långsiktigt inte är hållbart. Ska vi klara att rekrytera människor till förtroendeuppdrag måste arvoden och ersättning för förlorad inkomst följa med den allmänna löneutvecklingen. Vi föreslår därför att dessa arvoden och ersättning för förlorad inkomst återgår till att justeras enligt reglementet från den 1 januari 2022.

Barn och Utbildning

I huvudsak finner vi äskandet om fler förskoleplatser väl motiverat. Nämnden ges därför 1 066 000 kr för detta ändamål.

Socialnämnden

Det är en oroande utveckling beträffande framförallt försörjningsstödet. En hel del arbete pågår dock i samverkan mellan Arbetsmarknadsenheten och Socialförvaltningen för att bryta den negativa utvecklingen och få fler bidragstagare att komma i arbete. I vårt förslag läggs inga extra pengar för försörjningsstöd just nu men det kan finnas anledning att återkomma i den frågan.

Övrigt

Besökscenter Ol-Anders

Vårt besökscenter för både vårt världsarv Hälsingegårdar och för biosfärområdet Voxnadalen har en nyckelroll för vår besöksnäring. Det är angeläget att vi utvecklar vårt besökscenter för att på bästa sätt ta emot våra besökare men även för att möjliggöra utnyttjandet av besökscentret till skolklasser mfl ännu bättre.

Vi föreslår därför att en utvecklingsplan tas fram som redovisar förslag på hur Ol- Anders kan utvecklas framåt. Det kan handla om på vilket sätt vi presenterar världsarvet och biosfär. Det kan innebära åtgärder för att stimulera nya grupper att komma till besökscentret. Det kan innebära nya tekniska lösningar. Vi avsätter 100 000 kr för detta ändamål.

Forsparken Alfta

Idag finns ett driftavtal med Alfta Ösa Ok om drift av campingen på Forsparken. Det finns redovisade ambitioner från föreningen att gå vidare med att vara delaktiga i hela området. Ovanåkers kommun är fastighetsägare (förutom tennishallen) till hela området. Det finns nyligen redovisade underhållsbrister på några av byggnaderna och detta kräver ställningstagande inom kort. Detta sammantaget innebär att en översyn och utvecklingsplan behöver tas fram kring Forsparken. Vad ska området användas till? Vad behöver göras för att en extern drift av hela området kan vara möjlig? Vilka byggnader ska vara kvar?

Vi föreslår att 50 000 kr budgeteras för översynen.

Centrummiljöerna

Vår bedömning är att det är mycket angeläget för kommunens utveckling de kommande 10-20 åren att åtgärder genomförs i våra centrala miljöer i Alfta och Edsbyn. Detta borde i huvudsak innebära investeringsmedel och vi återkommer med konkreta förslag efter att medborgardialoger är genomförda i både Alfta och Edsbyn.

Fossilfritt

Vår ambition är att snabbare kunna gå över till helt fossilfritt för våra fordon. Vi vill därför lägga ytterligare 100 000 per år för att möjliggöra detta (avser leasingavgifter)

Övergivna hus

Vi föreslår att planavdelningen får i uppdrag att inventera hus i kommunen som inte används för att åstadkomma möjlighet till ökad inflyttning.

Detta innebär följande resultatbudget på sista raden

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Resultat 2022: 1011 tkr

Resultat 2023: 6321 tkr

Resultat 2024: 13343 tkr

Vissa förtydliganden av budgetdokumentet

- Budget som rör nämnderna och övriga budgetposter framgår under rubriken budgetposter. Där går även att följa vad som är förändrat sedan tidigare beslut.
 - Kommunens finansiella mål framgår under rubriken finansiella mål
 - Borgensavgift för 2022 framgår under rubriken finansiella intäkter och kostnader (underrubrik till budgetposter)
 - Antagande om befolkning framgår under rubriken befolkning
 - Koncernmål framgår under rubriken styrkort och nämnds- och bolagsmål framgår under respektive nämnd och helägt bolag.
-

Om budgeten

Ovanåkers kommun beslutar varje år en budget för nästkommande år och de därpå följande två åren. Budgeten är en plan för kommunens ekonomi och verksamhet. Fokus i dokumentet ligger på nästkommande år, 2022, men dokumentet innehåller också en övergripande plan för kommunens förutsättningar för de därpå följande två åren, 2023 och 2024.

Det är kommunfullmäktige som beslutar om fördelning av de ekonomiska ramarna. Kommunfullmäktige har då att ta ställning till vilka intäkter som kommunen förväntas få och till vilka verksamhetsområden (nämnder) dessa medel ska gå. När väl ramarna har beslutats är det nämnderna som ska bestämma över vilken verksamhet som ska bedrivas. Nämnderna måste då ställa de ekonomiska förutsättningarna i relation till verksamhetsmässiga mål. För att uppnå balansen mellan ekonomi och verksamhet använder Ovanåkers kommun sig av styrkort.

Ovanåkers kommun är också helägare eller delägare i ett antal bolag. I budgetdokumentet ges en presentation av respektive bolags verksamhet och budgeterat resultat för nästkommande år.

Kommunallagen (2017:725) 11 kap 5 § föreskriver att kommuner varje år ska upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår). Budgeten skall upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk eller om det finns synnerliga skäl.

I kommunallagen 11 kap 6 § står att budgeten också ska innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska då alltid vara periodens första år.

Budgetprocessen

-Budgetarbetet börjar med att respektive nämnd beslutar om vilka kostnadsökningar och äskanden som är aktuella inför budgetperioden. (februari/mars året innan första budgetår)

-Kommunfullmäktige fastställer ekonomiska ramar för respektive budgetpost och finansiella mål för budgetåret och planeringsperioden. Kommunfullmäktige tar då ställning till de kostnadsökningar och äskanden som respektive nämnd begärt och ställer detta i relation till senaste skatteunderlagsprognos och finansiella mål. (april/maj året innan första budgetår).

-Nästa del är att nämnderna tar beslut om vilken verksamhet som ska bedrivas inom given budgetram och vilka verksamhetsmål som är viktiga. Nämndens beslut innefattar även åtgärder som ska genomföras för att nå beslutad ram. Åtgärderna beskrivs i särskilt dokument. (augusti året innan första budgetår)

-Kommunfullmäktige beslutar om budget och verksamhetsmål. Kommunfullmäktige tar del av de presentationer av verksamhet som respektive nämnd och helägda kommunala bolag beslutat om. Kommunfullmäktige tar också del av de åtgärder som föreslås av respektive nämnd. Kommunfullmäktige tar del av senaste skatteunderlagsprognos och prognoser för övriga budgetposter. (november/december året innan första budgetår)

Kommunfakta

Allmän fakta

Huvudorter	Edsbyn och Alfta
Antal invånare	11 672 (31/12-2020)
Landskap	Hälsingland
Län	Gävleborg

Politisk ledning

Parti	Mandat
Socialdemokraterna	12 (12)
Centerpartiet	10 (9)
Sverigedemokraterna	4 (4)
Kristdemokraterna	4 (4)
Moderaterna	3 (3)
Liberalerna	1 (1)
Vänsterpartiet	1 (1)
Miljöpartiet	0 (1)

Befolkning

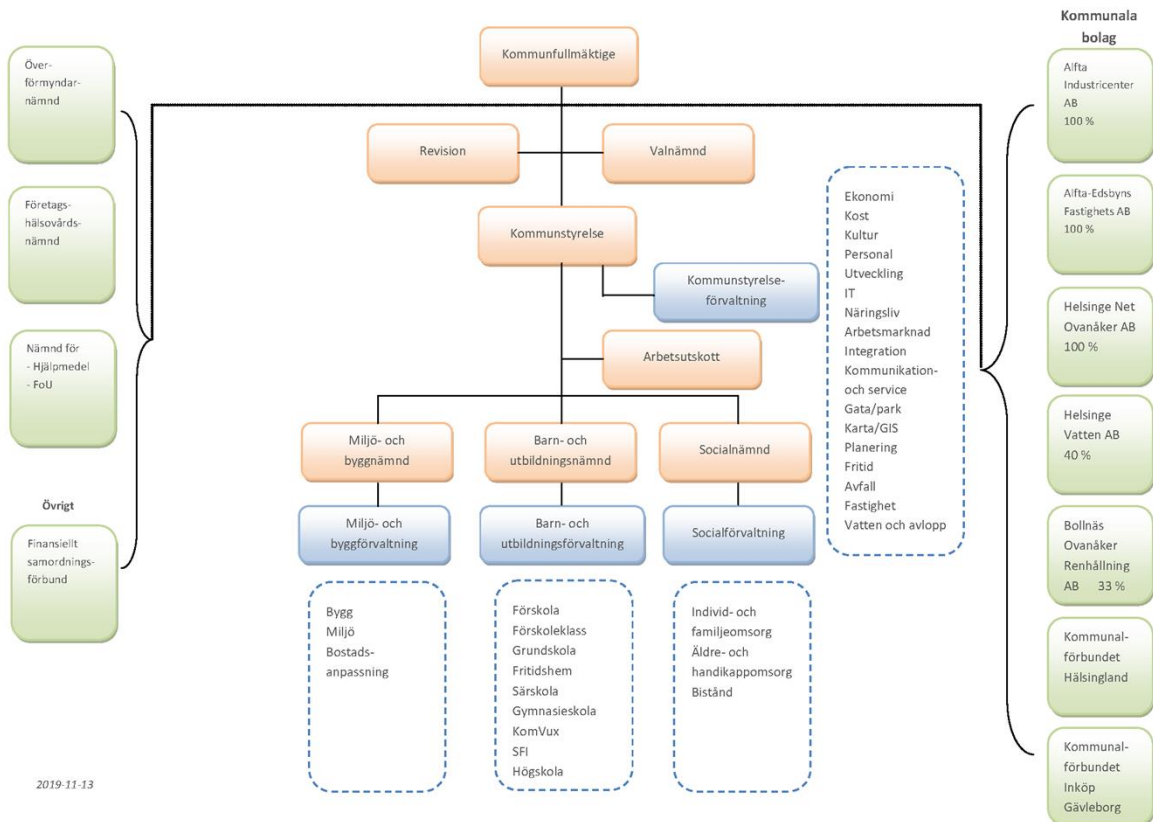
Som underlag till kommunens skatteintäkter ligger en befolkningsprognos från Region Gävleborg, justerad efter faktisk befolkning för åren 2019 och 2020, där invånarantalet antas bli 11 690 år 2022, 11 710 år 2023 och 11 730 år 2024.

För Ovanåkers kommun innebär varje invånare ungefär 60 tkr i skatteintäkter och generella bidrag.

Organisation

Resultaträkning

	2022	2023	2024
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>			
Verksamhetens intäkter	155 000	155 000	155 000
Verksamhetens kostnader	-871 209	-884 181	-902 837
Avskrivningar	-46 778	-47 671	-47 392
Summa Verksamhetens nettokostnader	-762 987	-776 852	-795 229
<i>Finansiella poster</i>			
Skatteintäkter	515 101	529 766	544 095
Generella statsbidrag och utjämning	249 788	254 987	266 659
Verksamhetens resultat	1 902	7 901	15 525
<i>Finansiella intäkter</i>			
Finansiella intäkter	2 000	2 000	2 000
<i>Finansiella kostnader</i>			
Finansiella kostnader	-2 891	-3 580	-4 182
Resultat efter finansiella poster	1 011	6 321	13 343
ÅRETS RESULTAT	1 011	6 321	13 343

Inledning

Resultat

Ovanåkers kommun budgeterar 2022 ett resultat på 1,0 mnkr. 2023 är det budgeterade resultatet 6,3 mnkr och 2024 är det budgeterade resultatet 13,3 mnkr.

Kommunens budgeterade skatteintäkter och generella statsbidrag baseras på den skatteunderlagsprognos som Sveriges kommuner och regioner (SKR) presenterade 26 augusti 2021. Sveriges kommuner och regioner, SKR, gör vid ett antal tillfällen under ett år skatteunderlagsprognoser. Tillsammans med prognoserna presenteras cirkulär och/eller ekonomirapporter där förbundets syn på faktorer som är avgörande för skatteunderlagets utveckling beskrivs. Skattunderlagsprognosen används för att avgöra kommunens ekonomiska förutsättningar. Skattunderlagsprognosen har kompletterats med en egen befolkningsprognos.

Efter skatteunderlagsprognosen lovades av regeringen, i budgetproposition för 2022, att anslå 3 miljarder till kommuner och regioner från och med 2022. För Ovanåkers kommun innebär det 2,35 i ytterligare skatteintäkter från 2022. Detta har tagits med i budget trots att formellt beslut saknas.

Befolkningen har antagits till 11 690 år 2022, 11 710 år 2023 och 11 730 år 2024. Av tabellen nedan framgår hur befolkningen är fördelad utifrån åldersintervall som är relevanta för den kommunala verksamheten. Befolkningsprognosen utgår från en av Region Gävleborg framtagna befolkningsframskrivning för åren 2019-2050.

Antal invånare den 1.1	2021	2022	2023	2024
Totalt	11 672	11 690	11 710	11 730
1 -5 år	629	649	639	657
6 -12 år	889	892	906	906
6 år	121	116	137	112
7 -15 år	1 165	1 166	1 161	1 169
16 -18 år	342	362	393	412
65 -79 år	2 396	2 401	2 395	2 364
80 -89 år	703	717	746	778
90 -	149	158	161	160

2022

Årets budgeterade resultat förbättras med 9,8 mnkr jämfört med 2021 från -8,8 till 1,4 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader +29,0 mnkr

Verksamhetens nettokostnader budgeteras till 763,0 mnkr. En ökning med 29,0 mnkr jämfört med 2021 års budget, reviderad med tillkommande beslut under 2021 (734,0 mnkr). Avskrivningarna ökar med 5,8 mnkr, från 40,9 till 46,8 mnkr (exklusive VA och leasing är ökningen 5,6 mnkr). Pensionskostnaderna minskar med 1,0 mnkr från 20,7 till 19,7 mnkr. Övrig skillnad mellan 2021 och 2022, 24,2 mnkr, är en ökning för att möta

upp ökade lönekostnader och övriga intäkter och kostnader.

Ökningen av avskrivningar förklaras till stor del av investeringar som beslutats för 2021 eller tidigare som helt eller delvis beräknas bli klara i slutet av 2021 eller under 2022. Några av orsakerna till ökningen mellan åren är:

1. Helårseffekt ombyggnation Alftaskolan 1,2 mnkr
2. Investeringar inom fritidsområdet. däribland Pistmaskin Gårdtjärnsberget, lspist och Sarg Alfta ishall, Celsius simhall ytterligare investeringar i ombyggnation som blir färdiga samt Golv och ridåvägg Alfta sporthall 1,2 mnkr
3. Näskullen budgetunderskott 1 mnkr
4. Teknik och inredning i samband med ombyggnationer i Celsiusskolan och Alftaskolan budgetunderskott samt helårseffekt samt CNC maskin 0,9 mnkr
5. Celsiusskolan budgetunderskott ombyggnation och skolgård 0,6 mnkr
6. Ny förskola Alfta (avser del av år) 0,5 mnkr

Skatteintäkter och generella bidrag + 39,1 mnkr

Skatteintäkter och generella bidrag budgeteras till 764,9 mnkr, vilket är en ökning med 39,1 mnkr jämfört med 2021 års budget (725,8 mnkr).

Skatteintäkterna ökar med 32,3 mnkr från 692,6 till 724,9 mnkr. Skatteintäkterna definieras här som intäkterna från kommunens befolkning, inkomstutjämning, regleringsbidrag, slutavräkning och övriga aviserade eller anslagna generella statsbidrag. I posten ingår Ovanåkers del (2,35 mnkr) av de 3 miljarder i generellt statsbidrag som finns med i budgetpropositionen för 2022.

Kostnadsutjämning och LSS utjämning ökar med 7,4 mnkr från 5,9 till 13,3 mnkr. Kostnadsutjämningen förbättras med 4,6 mnkr och LSS utjämningen förbättras med 2,8 mnkr. I kostnadsutjämningen är Ovanåkers kommun bidragstagare och i LSS utjämningen får Ovanåkers kommun betala till andra kommuner. En bidragande orsak till förbättringen i kostnadsutjämningen är att Ovanåkers kommun ska bidra med 416 kr/invånare mindre i delmodellen för förskola och skolbarnomsorg jämfört med 2021. Förändringen inom LSS utjämningen beror på att antalet brukare i Ovanåkers kommun har ökat mer än för övriga Sverige.

Fastighetsavgiften minskar med 0,5 mnkr från 27,2 till 26,7 mnkr. Det har att göra med att det gjorts en ny taxering av småhus som ska vara fastställd i juni 2021 som troligen inte fick fullt så stor effekt som antogs vid tidigare budget. Prognosen bygger även på taxeringsvärdena för hyreshus 2019 samt prognosen för småhus på lantbruk 2020.

År 2018 gjordes en fastighetstaxering av småhus. För småhus betalas fastighetsavgift med 0,75 procent av taxeringsvärdet upp till maximalt 8 049 kr år 2019. D v s ett småhus som är taxerat till ett belopp på 1 073 000 kr eller mer 2019 betalar 8 049 kr. Gränsnivån räknas årligen upp med förändringen av inkomstbasbeloppet (64400 kr år 2019).

Finansnetto -0,2 mnkr

Finansnettot budgeteras till -0,9 mnkr, vilket är en försämring med 0,2 mnkr jämfört med 2021 års budget (-0,6 mnkr).

2023

Årets budgeterade resultat förbättras med 5,3 mnkr jämfört med 2022 från 1,0 till 6,3 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader +13,8 mnkr

Verksamhetens nettokostnader budgeteras till 776,9 mnkr. En ökning med 13,8 mnkr jämfört med 2022 års budget (763,0 mnkr). Avskrivningarna ökar med 0,9 mnkr, från 46,8 till 47,7 mnkr (exklusive VA och leasing är ökningen 0,9 mnkr). Pensionskostnaderna ökar med 0,8 mnkr från 20,1 till 20,9 mnkr. Övrig skillnad mellan 2022 och 2023, 12,1 mnkr, är en ökning för att möta upp ökade lönekostnader och övriga intäkter och kostnader.

Skatteintäkter och generella bidrag + 19,9 mnkr

Skatteintäkter och generella bidrag budgeteras till 784,8 mnkr, vilket är en ökning med 19,9 mnkr jämfört med 2022 års budget (764,9 mnkr).

Skatteintäkterna ökar med 12,8 mnkr från 724,9 till 737,7 mnkr. Skatteintäkterna definieras här som intäkterna från kommunens befolkning, inkomstutjämning, regleringsbidrag, slutavräkning och övriga aviserade eller anslagna generella statsbidrag. I posten ingår Ovanåkers del (2,35 mnkr) av de 3 miljarder i generellt statsbidrag som finns med i budgetpropositionen för 2022.

Kostnadsutjämning och LSS utjämning ökar med 7,1 mnkr från 13,3 till 20,4 mnkr. Kostnadsutjämningen förbättras med 7,1 mnkr och LSS utjämningen är oförändrad. I kostnadsutjämningen är Ovanåkers kommun bidragstagare och i LSS utjämningen får Ovanåkers kommun betala till andra kommuner. En bidragande orsak till förbättringen, på 603 kr/invånare, i kostnadsutjämningen är att Ovanåkers kommun ska bidra med mindre i både delmodellen för förskola och skolbarnomsorg och gymnasiet och att Ovanåkers kommun får mer bidrag i delmodellen för äldreomsorg jämfört med 2022.

Fastighetsavgiften är oförändrat 26,7 mnkr

Finansnetto -0,7 mnkr

Finansnettot budgeteras till -1,6 mnkr, vilket är en försämring med 0,7 mnkr jämfört med 2022 års budget (-0,9 mnkr). Orsaken är både högre kostnader för lån och högre kostnader för finansiell kostnad pensionsskuld.

2024

Årets budgeterade resultat förbättras med 7,0 mnkr jämfört med 2023 från 6,3 till 13,3 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader +18,3 mnkr

Verksamhetens nettokostnader budgeteras till 795,2 mnkr. En ökning med 18,3 mnkr jämfört med 2022 års budget (776,9 mnkr). Avskrivningarna minskar med 0,3 mnkr, från 47,7 till 47,4 mnkr (exklusive VA och leasing är minskningen 0,1 mnkr). Pensionskostnaderna minskar med 2,4 mnkr från 20,9 till 18,5 mnkr. Övrig skillnad mellan 2023 och 2024, 21,0 mnkr, är en ökning för att möta upp ökade lönekostnader och övriga intäkter och kostnader.

Skatteintäkter och generella bidrag + 26,0 mnkr

Skatteintäkter och generella bidrag budgeteras till 810,8 mnkr, vilket är en ökning med 26,0 mnkr jämfört med 2023 års budget (784,8 mnkr).

Skatteintäkterna ökar med 20,6 mnkr från 737,7 till 758,3 mnkr. Skatteintäkterna definieras här som intäkterna från kommunens befolkning, inkomstutjämning, regleringsbidrag, slutavräkning och övriga aviserade eller anslagna generella statsbidrag. I posten ingår Ovanåkers del (2,35 mnkr) av de 3 miljarder i generellt statsbidrag som finns med i budgetpropositionen för 2022.

Kostnadsutjämning och LSS utjämning ökar med 5,3 mnkr från 20,4 till 25,7 mnkr. Kostnadsutjämningen förbättras med 5,3 mnkr och LSS utjämningen är oförändrad. I kostnadsutjämningen är Ovanåkers kommun bidragstagare och i LSS utjämningen får Ovanåkers kommun betala till andra kommuner. En bidragande orsak till förbättringen i kostnadsutjämningen är att Ovanåkers kommun ska bidra med mindre i både delmodellen för förskola och skolbarnomsorg och grundskola. Inom delmodellen för gymnasiet går Ovanåkers kommun från bidragsgivare till bidragsmottagare och kommunen får även mer bidrag i delmodellen för äldreomsorg jämfört med 2023.

Fastighetsavgiften är oförändrat 26,7 mnkr

Finansnetto -0,6 mnkr

Finansnettot budgeteras till -2,2 mnkr, vilket är en försämring med 0,6 mnkr jämfört med 2023 års budget (-1,6 mnkr). Orsaken är både högre kostnader för lån och högre kostnader för finansiell kostnad pensionsskuld.

Balanskravsresultat

Ovanåkers kommun budgeterar 2022 ett balanskravsresultat på 1,0 mnkr. 2023 är det budgeterade balanskravsresultatet 6,3 mnkr och 2024 13,3 mnkr.

I Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kap § 10 beskrivs begreppet balanskravsutredning. Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, dels detta resultat med justering för förändring av resultatutjämningsreserven (balanskravsresultat).

Balanskravsjusteringar görs genom att följande uppgifter inte beaktas vid beräkningen av årets resultat: (1) realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning (2) realisationsförluster

till följd av försäljning som står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning (3) realiserade vinster och förluster i värdepapper och (4) återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper.

I kommunallagen 11 kap § 12 står att om balanskravsresultatet enligt 11 kap. 10 § lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning för ett visst räkenskapsår är negativt, ska det regleras under de närmast följande tre åren.

Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske.

Beslut om reglering ska fattas senast i budgeten det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom. *Lag (2018:600)*.

Kommunallagen 11 kap § 13 föreskriver att fullmäktige får besluta att en reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska göras om det finns synnerliga skäl.

Resultatutjämningsreserv

Ovanåkers kommun hade vid bokslutet 2020 en resultatutjämningsreserv som uppgick till ca 27,7 mnkr.

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv fastställdes av kommunfullmäktige § 37 2019-05-13. Vad gäller användandet av resultatutjämningsreserv står följande:

"Medel från RUR kan användas om två kriterier är uppfyllda:

- Förändringen av årets underliggande skatteunderlag i riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren (enligt Sveriges kommuner och landstings beräkningar)
- Balanskravsresultatet är negativt

Medel från RUR får i så fall användas för att nå upp till ett nollresultat.

Beslut om planerad användning av medel från RUR fattas i samband med antagande av kommunens budgetdokument. I samband med årsredovisningen fastställs eventuell användning av medel."

SKR har in cirkulär 21:31, från 26 augusti 2021 skrivit följande.

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för RUR som beslutas av fullmäktige.

Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med vår nuvarande prognos skulle det vara möjligt för 2022, 2023 och 2024 (tabell 3). En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat.

Tabell 3. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent per år

	2021	2022	2023	2024
Snitt 10 år	4,0	4,0	3,9	3,9
Årlig ökning	4,0	3,6	3,0	3,1
Differens	0,0	-0,4	-0,9	-0,8

Källa: Skatteverket och SKR.

Lån

Kommunen har behövt låna pengar för att klara av investeringar, i bland annat Celsiusskolan och Näskullen och Alftaskolan som gjorts tidigare år. Även kommande år finns behov av att ta upp lån då bland annat en ny förskola ska byggas i Alfta. Som mest under perioden förväntas Ovanåkers belåning vara ca: 380 mnkr. Förenklat kan man säga att kommunen behöver ta lån ifall investeringarna under året är större än summan av resultatet och avskrivningarna.

För budgetperioden antas belåningen till 380 mnkr 2022. Åren därefter då investeringsnivåerna är lägre än avskrivningarna finns möjlighet att minska belåningen därför antas belåningen minska till 360 mnkr 2023 och till 340 mnkr år 2024.

God ekonomisk hushållning

Kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. Om kommunen har resultatutjämningsreserv ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den. Ovanåkers kommun beslutade om riktlinjer för god ekonomisk hushållning på kommunfullmäktige 2019-05-13 § 37

Dessa riktlinjer avser i huvudsak den kommunalt skattefinansierade verksamheten. För VA-verksamheten gäller att den fullt ut ska finansieras via konsumtionsavgifter. För den verksamhet som drivs i företagsform sker styrningen med hjälp av ägardirektiv och andra styrande dokument. Utgångspunkten för dessa styrdokument ska dock också vara långsiktig god ekonomisk hushållning.

Syftet med kommunal verksamhet är inte att få ekonomisk avkastning på skattebetalarnas pengar, utan att bedriva den verksamhet man politiskt har beslutat att genomföra. Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten behövs för att visa hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, d v s koppling mellan ekonomi och verksamhet. Dessa behövs också för att främja en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet samt för att göra uppdraget gentemot medborgarna tydligt. Åtgärdsplaner i lagens mening träder in för att återställa negativa resultat så att de inte lämnas till senare generationer.

Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen en ledande och samordnande roll för frågor som kan inverka på

kommunens utveckling och ekonomiska ställning. För att göra det långsiktigt måste de fastställa hur mycket pengar som ska gå till löpande verksamhet, hur investeringar ska finansieras och om sparande inför framtiden är nödvändigt.

Avstämning av god ekonomisk hushållning görs av kommunfullmäktige i samband med behandlingen av budget, delårsrapport och årsbokslut.

Det finansiella perspektivet

Lagen kräver att kommuner och landsting formulerar finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Valet av mål och nivåer kan se ut på många olika sätt. Det beror bland annat på att kommuner befinner sig i vitt skilda planeringssituationer och ekonomiska utgångslägen. Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner; att hushålla i tiden och över tiden. Det vill säga att väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt, samt att väga verksamhetens behov nu mot verksamhetens behov på längre sikt. Om kommunen under ett år förbrukar mer pengar än den får in innebär det att det blir kommande år, eller kommande generationer, som måste betala för denna överkonsumtion.

Finansiella mål bör omfatta och utgöra restriktion för:

- Hur mycket den löpande verksamheten får kosta (vilka intäkter har vi och vilka kostnader kan vi tillåta oss)
- Investeringsnivåer och finansiering av dessa
- Förmögenhetsutveckling

Finansiella mål

Hur mycket den löpande verksamheten får kosta (vilka intäkter har vi och vilka kostnader kan vi tillåta oss)

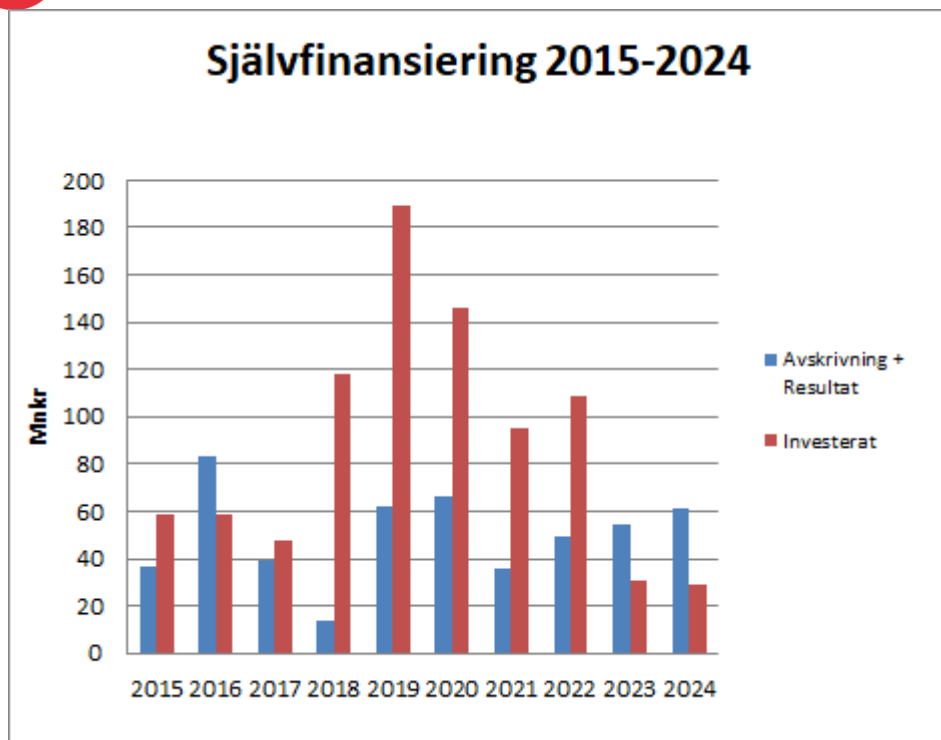
I Ovanåkers kommun ska det årliga resultatet i skattefinansierad verksamhet (inklusive finansnetto) uppgå till 1,0 % av skatter och generella statsbidrag.

Årets resultat för 2022 budgeteras till 1,0 mnkr vilket är lägre än målet på 7,6 mnkr. År 2023 budgeteras resultatet till 6,3 mnkr vilket är lägre än målet på 7,8 mnkr och 2024 budgeteras resultatet till 13,3 mnkr vilket är högre än målet på 8,1 mnkr.

Investeringsnivåer och finansiering av dessa

Grundprincipen är att investeringar ska finansieras med egna medel. Inlåning kan ske när en investering beräknas ha ett positivt driftnetto, dvs. inga ytterligare skattemedel behöver tillföras driftbudgeten

Inlåning till kommunen, exklusive kommunägda bolag, får maximalt uppgå till 30 000 kr per invånare.

Grundprincipen att investeringar ska finansieras med egna medel uppnås inte för 2022. År 2023 och 2024 uppnås målet.

Kommunen kommer år 2022 inte uppnå målet med finansiering om maximalt 30 000 kronor per invånare då lån som mest beräknas behöva upptas till 380 mnkr vilket med en befolkning på 11 700 motsvarar ca: 32500 kr/invånare.

Tabellen ovan redovisar utfallet för perioden 2015-2020 och en prognos för åren 2021-2024.

Självfinansieringsgraden budgeteras till: 2022: 44%, 2023: 175% och 2024: 211%

Självfinansieringsgraden rullande 10 år budgeteras 2024 till 56,7%. Totalt antas investeringar på ca 882 mnkr och avskrivningar + resultat på ca 500 mnkr för perioden.

Förmögenhetsutveckling

Soliditeten i Ovanåkers kommun ska förbättras.

Soliditetsmålet mäts inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner

Budgetperioden 2022-2024 beräknas Ovanåkers kommun ha följande soliditet.

2022: 20,8%, 2023: 22,3%, 2024: 24,3%. För 2021 prognostiseras soliditeten till 20,5%.

Verksamhetsperspektivet

God ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop på ett ansvarsfullt sätt.

Begreppet innefattar även ett krav på att pengarna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. Verksamhetsperspektivet tar sikte på förmågan att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och

ändamålsenligt sätt.

Verksamhetsmål

Målstyrningen sker enligt modellen balanserade styrkort där inriktningsmålen är indelade i fyra perspektiv (arbete och tillväxt, trygghet och lärande, folkhälsa och demokrati och ansvarsfull resursanvändning)

Kommunens styrmodell har som syfte att göra målstyrning till en medveten samordning och inriktning av kommunens olika verksamheter mot gemensamma mål. Det är nödvändigt med en helhetssyn för nämnderna i sin verksamhetsplanering, att inte bara se till sina egna kärnverksamheters behov och intressen utan även ta ansvar för den samlade kommunala verksamhetens utveckling.

Utifrån Ovanåkers vision har inriktningsmål utformats, vilka delats in i olika perspektiv och är utgångspunkter för effektmålen (koncernmål, nämndmål och bolagsmål)

Kommunfullmäktige fastställer ett koncernövergripande styrkort vilket består av prioriterade mål som tilldelas nämnder och bolag för genomförande och uppföljning.

Nämnderna och de helägda bolagen antar även egna mål som är kopplade till de av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen.

Ovanåkers kommun har beslutat om 14 övergripande mål för verksamheten.

Investeringar

Investeringar antas uppgå till 2022: 108 mnkr, 2023: 31 mnkr och 2024: 29 mnkr.

I investeringsnivån för perioden ingår bland annat ny förskola Alfta 37 mnkr, Golv och ridåvägg Alfta sporthall 6,5 mnkr, Bassängrenovering och rör och elinstallationer Celsius simhall 5,5 mnkr och iordningställande av lokaler för individ och familjeomsorgen 3 mnkr. I beloppet för 2022 ingår åtgärder som finns i investeringsplan för 2022 och åtgärder som inte antas hinnas med men varit budgeterade under 2021.

Investeringsnivån är beräknad utifrån prognosen som sattes för investeringsutgifterna vid delåret 2021. Investeringsbudget för 2021 beslutad i kommunfullmäktige § 41 2020-05-04 till 44,8 mnkr och därefter reviderad med investeringar i Ombyggnation Alftaskolan (stomförstärkning) 1,95 mnkr, Brand och säkerhetsåtgärder kommunhuset (reception) 2,15 mnkr, Alfta ishall 10 mnkr, Alfta sporthall 6,5 mnkr och skolgård Celsiusskolan 3 mnkr, minskning av Belysningsanläggning -0,95 mnkr. Investeringsbudget för VA beslutad i kommunfullmäktige § 58 2020-06-22 och därefter reviderad med investeringar i digitala vattenmätare 0,47 mnkr och utbyggnad spillvatten Gammel-Homna 0,8 mnkr. Även beslut om tilläggsbudgetering av kvarvarande medel för 2020 års pågående investeringar. Investeringsplan 2022-2026 beslutad i kommunfullmäktige § 53 2021-06-21 och Investeringsplan VA 2022-2026 beslutad i kommunfullmäktige § 54 2020-06-21.

Koncernens resultat

För 2022 budgeteras ett positivt resultat för koncernen på 6,5 mnkr.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Kommun: 1,0 mnkr

Alfta Edsbyns Fastighet AB: 3 mnkr

Alfta Industricenter AB: 0,9 mnkr

Helsingenet Ovanåker AB: 0,9 mnkr

Helsingevatten AB: 0 mnkr

Bollnäs-Ovanåker Renhållning AB: 0,7 mnkr (2,2 mnkr*33%)

Kassaflöde

	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	
Årets budgeterade resultat	1 011
Justering för ej likviditetspåverkande poster (avskrivningar)	48 678
Medel från verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet	49 689
Förändringar i rörelsekapitalet	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	49 689
INVESTERINGSVERKSAMHET	
Investering i materiella anläggningstillgångar	-108 000
Investering i finansiella tillgångar	-500
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-108 500
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	
Förändring långfristiga skulder (lån)	40 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	40 000
PERIODENS KASSAFLÖDE	-18 811

Övrig information

Samhällsekonomi

(Från SKR:s cirkulär Budgetförutsättningar för åren 2021–2024 från 26 augusti 2021)

Skatteunderlagsprognosen vilar på ett medelfristigt scenario fram till 2024 där svensk ekonomi når normalkonjunktur mot slutet av 2023. I år återhämtar sig såväl BNP och arbetade timmar starkt, men även 2022 räknar vi med hög tillväxt. En större del av den förutspådda konjunkturuppgången är därmed avklarad vid 2021 års utgång. Under den kvarstående återhämtningen – i förloppet mot normalkonjunktur – de efterföljande åren blir därmed tillväxten lägre, vilket inte minst slår på kalkylåren 2023–2024. Uppgången för sysselsättningen, efter den djupa konjunktursvackan 2020, antas ske med fördröjning i förhållande till återhämtningen för BNP. Speciellt antalet sysselsatta bedöms öka relativt sett långsamt, bland annat som följd av en stigande medelarbetstid. Att andelen arbetslösa nu beräknas ligga på uthålligt högre nivåer än före pandemin, beror – förutom på den segdragna återhämtningen för antalet sysselsatta – på att vi nu räknar med ett högre arbetskraftsdeltagande framöver.

Kommunernas ekonomi

Övriga frågor

Befolkningsframskrivning från SCB

Antalet invånare är en viktig del i kommunens budgetering eftersom kommunen får mer intäkter ju fler invånare som bor i kommunen. Planeringsförutsättningarna för 2022-2024 för Ovanåkers kommun, som antogs av kommunfullmäktige i juni, utgår från en befolkningsprognos från Region Gävleborg. Region Gävleborg beställde en befolkningsframskrivning för länet för perioden 2019-2050 och har tagit fram ett underlag för länet och länets kommuner.

SCB presenterade i juni 2021 en befolkningsframskrivning för riket, regionerna och kommunerna. Den befolkningsprognosen skiljer sig från den som använts i planeringsförutsättningarna. I befolkningsframskrivningen antas att det i Sverige år 2040 kommer att finnas 11 miljoner invånare. En ökning med drygt 900 000 jämfört med 2020. Sett till hela perioden 2021–2040 totalt är invandringsöverskottet fortsatt det största bidraget till den framtida folkökningen i de flesta länen.

Skillnaden mellan den prognos som vi utgått från och den som SCB presenterar är stor både på kort och lång sikt. År 2024 skiljer det ca 200 personer mellan de båda prognoserna och 2040 är det ca 1000 personer som skiljer. SCB tror på en befolkningsminskning och regionen på en relativt oförändrad befolkning i antal invånare.

En befolkningsprognos kan förenklat sägas bestå av tre parametrar: 1) födelsenetto (skillnaden mellan antal födda och döda) 2) inrikes flyttnetto (skillnaden mellan inrikes inflyttningar och inrikes utflyttningar) och 3) utrikes flyttnetto (skillnaden mellan invandringar och utvandringar)

För samtliga dessa tre parametrar är det minskningar jämfört med prognosen från regionen. Försämringen i födelsenetto som är på ca 20/år (från -20 till -40) beror på att det antas födas färre barn i kommunen enligt SCB (från 120 till 100 barn). Inrikes flyttnetto försämras med ca 15/år (från -25 till -40). Utrikes flyttnetto försämras med ca 35/år (från +65 till +30).

För kommunen är det barn och unga och äldre som är de åldersgrupper som är i störst behov av kommunal verksamhet och därmed kostar mest. Nedan är en jämförelse av de båda prognoserna i åldersintervall som är av stor betydelse för den kommunala verksamheten. Att antalet invånare i arbetsför ålder minskar har såklart också betydelse när det gäller exempelvis rekrytering av personal.

2023 är skillnaden mellan de båda prognoserna störst för 1-5 åringar.

För planeringsperioden - 2040 är skillnaderna mellan befolkningsframskrivningarna enligt nedan:

- Antalet 1-5 åringar färre. 2030 och framåt skiljer det ca 100 personer mellan befolkningsframskrivningarna.
- Antalet 7-15 åringar är ca 60 färre år 2030 och 150 färre år 2040
- Antalet 16-18 åringar är relativt oförändrat 2025-2035 men är ca 40 färre 2040
- Antalet 80 år och äldre är relativt oförändrat 2025-2035 men är ca 60 färre 2040

	2020	2023 R	2023 SCB	2040 R	2040 SCB
1 -5 år	629	657	625	612	530
6 år	121	112	112	127	111
7 -15 år	1 165	1 169	1 163	1 212	1 062
16 -18 år	342	412	396	427	384
65-79	2 396	2 364	2 340	2 075	2 094
80 -89 år	703	778	776	994	929
90 -	149	160	155	310	311
Totalt	11 672	11 730	11 531	11 786	10 774

Stockholm, Skåne och Västra Götaland är de län som ökar mest i antal personer. För Gävleborgs län antas en befolkningsminskning till år 2040 med 4200 invånare. (Från 287 500 till 283 300). Av länets tio kommuner beräknas folkmängden minska i alla kommuner förutom Gävle mellan 2020 och 2040. I Ovanåkers kommun antas befolkningen minska med 900 invånare. (Från 11700 till 10800). Det är vissa åldersgrupper som har större betydelse för kostnader inom den kommunala ekonomin. Det gäller främst yngre och äldre befolkning. I tabellen nedan går det att se skillnaderna inom några utvalda åldersintervall. För perioden antas en minskning både gällande förskola (1-5 år) och grundskola (7-15 år) medan gymnasiet (16-18) samt befolkningen som är 80 år och äldre ökar. Det sker en minskning av de som är mellan 65-79 år men de har i mindre utsträckning behov av hemtjänst och särskilda boenden då behovet av stöd inom dessa verksamhetsområden generellt sett ökar med stigande ålder.

	2020	2040
1 -5 år	629	530
6 år	121	111
7 -15 år	1 165	1 062
16 -18 år	342	384
65-79	2 396	2 094
80 -89 år	703	929
90 -	149	311
Totalt	11 672	10 774

Beräkningarna utgår från folkmängden den 31 december 2020. Till den folkmängden läggs, för respektive län, det beräknade antalet födda, invandrare samt de som flyttar till länet från ett annat län i Sverige. Antalet avlidna, utvandrare och de som lämnar länet för ett annat län i Sverige dras bort.

Hur många som föds beror bland annat på hur många kvinnor i barnafödande åldrar det finns i länet. Antalet avlidna blir fler om det finns många äldre i länet och antalet som utvandrar eller lämnar länet för ett annat län i Sverige beror på hur många det finns i de åldrar då många vanligtvis flyttar.

Beräkningen av det framtida antalet födda, döda och antalet som flyttar bygger på att den tidigare observerade utvecklingen fortsätter framöver. För varje enskilt län respektive kommun används olika metoder och olika långa historiska årsintervall som underlag för de beräkningar som görs. Den modell som används i framskrivningen för länet/kommunen väljs utifrån ämneskunskap i kombination med de antaganden som historiskt visat sig ge bäst resultat för totalbefolkningen.

Leasing

Rådet för kommunal redovisning har en rekommendation (RKR R5 Leasing) som ska tillämpas vid redovisning av leasingavtal. Denna tillämpas idag av kommunen men innebär ett omfattande arbete för att anpassa detta till den externa redovisningen. För att underlätta detta arbete pågår under hösten 2021 ett förändringsarbete med kommunens redovisning av leasing. Förändringen är tänkt att träda i kraft vid ingången av 2022. I och med att ett finansiellt leasingavtal ska, utifrån ett redovisningsperspektiv, jämföras med en investering som finansieras med lån bör de hanteras i den process som normalt gäller i samband med investeringar.

Idag inom kommunen hanteras leasingavgifter inom respektive förvaltnings driftbudget. Förändringen kommer att innebära att vid en ny finansiell leasing ska denna hanteras som en investering och inkluderas i investeringsplanen. Detta bör inte innebära några ramförändringar utan endast en förflyttning från leasingkostnad till avskrivningskostnad.

Budgetproposition 2022

Budgetpropositionen för 2022 har presenterats av regeringen. Av de förslag som presenterades har ytterligare 2,35 miljoner i ytterligare skatteintäkter budgeterats. Det är kommunens andel av de 3 miljarder som utlovats som en generell satsning på kommuner och regioner. Det finns diverse andra poster i budgetpropositionen vilka innebär satsningar inom kommunala verksamhetsområden. Dessa har varken

budgeterats som en ökad intäkt eller som en utökning av nämndernas ramar. Det finns lite mer förtydligt under beskrivning av budgetposten för skatteintäkter.

God ekonomisk hushållning

Under 2020 fick en särskild utredare i uppdrag att bedöma om nuvarande regelverk för ekonomisk förvaltning i kommunallagen utgör en bra grund för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Syftet med utredningen är att ge kommuner och regioner goda förutsättningar att möta framtida utmaningar genom att föreslå ett sammanhållet regelverk för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Uppdraget ska redovisas senast i september 2021.

Utredaren ska bl.a.

- föreslå hur krav på god ekonomisk hushållning och regelverket för balanskravet bör vara utformade,
- undersöka och vid behov lämna förslag till vägledning och stöd för den ekonomiska styrningen i kommuner och regioner, och
- föreslå lösningar som sammantaget skapar goda förutsättningar för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner och som ligger i linje med målen för den nationella finanspolitiken.

Driftbudget

	2022	2023	2024
DRIFT			
Kommunfullmäktige, revision och valnämnd	-1 164	-1 164	-1 164
Kommunstyrelsen	-161 572	-160 922	-160 522
VA	0	0	0
Miljö- och byggnämnden	-5 648	-5 648	-5 648
Barn och utbildningsnämnden	-282 358	-280 422	-280 692
Socialnämnden	-292 733	-292 947	-296 047
Summa drift nämnder	-743 475	-741 103	-744 073
GEMENSAMMA KOSTNADER & INTÄKTER			
Kostnadsökningar	-8 275	-22 395	-40 487
Pensionskostnader	-19 660	-20 934	-18 478
Kapitalkostnader	55 201	55 251	55 201
Summa gemensamma kostnader/intäkter	27 266	11 922	-3 764
Avskrivningar	-46 778	-47 671	-47 392

	2022	2023	2024
<i>forts Driftredovisning</i>			
SKATTER & GENERELLA BIDRAG			
Skatteintäkter (kommuns katt, inkomstutjämning, regleringsbidrag, slutavräkning, övriga generella bidrag)	724 896	737 677	758 346
Kommunal fastighetsavgift	26 683	26 683	26 683
Kostnadsutjämning	14 600	21 685	27 019
Kostnadsutjämning LSS	-1 290	-1 292	-1 294
Summa skatter och generella bidrag	764 889	784 753	810 754
Finansiella intäkter och kostnader	-891	-1 580	-2 182
SUMMA DRIFTREDOVISNING	1 011	6 321	13 343
Resultatmål 1%	7 649	7 848	8 108
Återföring resultatutjämningsreserv	0	0	0
SUMMA BALANSKRAVSRESULTAT	1 011	6 321	13 343

Budgetposter

Drift

I jämförelse med budgetbeslut i kommunfullmäktige i juni 2021 (§52 2021-06-21) har budgeten ändrats dels till följd av:

- Tilläggsbudgetering löneöversyn 2021 beslutat i kommunfullmäktige 27 september 2021.
- Ny kapitaltjänstberäkning som utgår från senast kända budget för investeringar 2021 samt investeringsplan för 2022-2026.
- Kommunstyrelsen har fått en utökning av ram för räddningstjänst. Utökning avser medel som anslagits inom kommunalekonomisk utjämning men tidigare inte tillförts kommunstyrelsen. De anslagna medlen ska gå till att kommunerna ska upprätthålla en övergripande ledning av räddningstjänsten. Utökningen av 4 kr/invånare och framgår av cirkulär 19:38. Det motsvarar 47 tkr.
- En omflyttning av medel mellan barn- och utbildningsnämnden och kommunstyrelsen som avser budget för kostpersonal och livsmedel förskolan. 1934 tkr flyttas från barn- och utbildningsnämnden till kommunstyrelsens kostavdelning
- Internhyrorna har justerats till följd av bland annat uppräknat förvaltningsavtal och kapitaltjänst (avskrivningar+ internränta) så att verksamheterna ska belastas med ett självkostnadspris. Mellan åren ökar internhyrorna med 2224 tkr. Det är till största del en helårseffekt av ombyggnation av Alftaskolan och även att nettoutgifterna för Näskullen blev högre än i tidigare beräkning.
- Kommunstyrelsen har fått en utökning för Hälsingesamverkan på 200 tkr årligen från och med 2022
- Kommunstyrelsen har fått en utökning för vuxna ute bland ungdomar på 200 tkr årligen 2022 och 2023
- Kommunstyrelsen har fått en utökning för utvecklingsplan Ol-Anders på 100 tkr år 2022
- Kommunstyrelsen har fått en utökning för översyn Forsparken på 50 tkr år 2022
- Nämndernas ramar har utökats för fossilfria fordon med 100 tkr årligen från och med 2022. Fördelat enligt respektive nämnds leasingkostnader 2020 gav det kommunstyrelsen 25 tkr, miljö- och byggnämnden 2 tkr och socialnämnden 73 tkr.
- Barn och utbildningsnämnden har fått en utökning för förskoleplatser med 1066 tkr år 2022. Som underlag till budgetbeslutet fanns ett dokument "tilläggsäskande-öppna ny förskoleavdelning i Alfta". Ett ordförandebeslut om att begära 1066 tkr år 2022
- Som underlag till budgetbeslutet fanns ett dokument "Hittaut". En tjänsteskrivelse om att begära 70 tkr årligen 2022-2024. Kommunstyrelsen ges för detta ingen utökad ram. Ärendet får hanteras inom kommunstyrelsens befintliga ram.

Kommunfullmäktige, revision och valnämnd

	2022	2023	2024
Beslutad grundbudget 2022-2024 kf §52 2021-06-21	-1 164	-1 164	-1 164
Summa	-1 164	-1 164	-1 164

Kommunstyrelsen

	2022	2023	2024
Beslutad grundbudget 2022-2024 kf §52 2021-06-21	-155 756	-155 256	-155 056
Kapitaltjänst 2021 (avgår)	38 132	38 132	38 132
Kapitaltjänst 2022 (tillkommer)	-42 269	-42 269	-42 269
Löneöversyn 2021	-1 354	-1 354	-1 354
Räddningstjänst, övergripande ledning	-47	-47	-47
Omflytt av budget för kostpersonal och livsmedel förskolan från bun till ks	-1 934	-1 934	-1 934
Ökning av internhyresintäkterna	2 224	2 224	2 224
Internhyreskostnad 2021 (avgår)	8 319	8 319	8 319
Internhyreskostnad 2022 (tillkommer)	-8 312	-8 312	-8 312
Hälsingsamverkan, utökning från och med 2022	-200	-200	-200
Vuxna ute bland ungdomar, utökning 2022 och 2023	-200	-200	0
Utvecklingsplan Ol-Anders	-100		
Översyn Forsparken	-50		
Fossilfria fordon, utökning från och med 2022	-25	-25	-25
Summa	-161 572	-160 922	-160 522

VA

	2022	2023	2024
Beslutad grundbudget 2022-2024 kf §52 2021-06-21	0	0	0
Summa	0	0	0

Miljö- och byggnämnden

	2022	2023	2024
Beslutad grundbudget 2022-2024 kf §52 2021-06-21	-5 603	-5 603	-5 603
Kapitaltjänst 2021 (avgår)	80	80	80
Kapitaltjänst 2022 (tillkommer)	-20	-20	-20
Löneöversyn 2021	-103	-103	-103
Fossilfria fordon, utökning från och med 2022	-2	-2	-2
Summa	-5 648	-5 648	-5 648

Barn- och utbildningsnämnden

	2022	2023	2024
Beslutad grundbudget 2022-2024 kf §52 2021-06-21	-276 651	-275 781	-276 051
Kapitaltjänst 2021 (avgår)	4 209	4 209	4 209
Kapitaltjänst 2022 (tillkommer)	-5 149	-5 149	-5 149
Löneöversyn 2021	-4 223	-4 223	-4 223
Omflytt av budget för kostpersonal och livsmedel förskolan från bun till ks	1 934	1 934	1 934
Internhyreskostnad 2021 (avgår)	27 204	27 204	27 204
Internhyreskostnad 2022 (tillkommer)	-28 616	-28 616	-28 616
Förskoleplatser, utökning 2022	-1066	0	0
Summa	-282 358	-280 422	-280 692

Socialnämnden

	2022	2023	2024
Beslutad grundbudget 2022-2024 kf §52 2021-06-21	-285 797	-286 011	-289 111
Kapitaltjänst 2021 (avgår)	664	664	664
Kapitaltjänst 2022 (tillkommer)	-736	-736	-736
Löneöversyn 2021	-5 972	-5 972	-5 972
Internhyreskostnad 2021 (avgår)	4 732	4 732	4 732
Internhyreskostnad 2022 (tillkommer)	-5 551	-5 551	-5 551
Fossilfria fordon, utökning från och med 2022	-73	-73	-73
Summa	-292 733	-292 947	-296 047

Kostnadsökningar

Beskrivning av budgetposten

Posten är avsatt för att hantera löneökningar och övriga kostnadsökningar i verksamheten. För 2022 har varje nämnd kommit med begäran om medel ur posten kostnadsökningar. De medel som inte är utfördelade till nämnderna 2022 består av löneökningar till följd av löneöversyn. Kostnadsökningar begärs för ett år i taget vilket innebär att det varje år (2023 och 2024) finns avsatt 4 mnkr för övriga kostnadsökningar. Den andra delen är löneöversyn för uppräknig av kommunens personalkostnader.

SKR skriver följande –”Prisförändringen på arbetskraft innevarande år är SKR:s prognos för timlöneökningarna för anställda i kommunerna inklusive kända förändringar av lagstadgade och avtalsenliga avgifter. Bedömningen för kommande år baserar sig på timlöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden enligt SKR:s prognos, och beslutade förändringar av arbetsgivaravgifterna.”

Procentsatsen på raden arbetskraftskostnader används för att avgöra det budgeterade beloppet för löneöversyn 2022-2024, det återfinns som del av beloppet på raden för kostnadsökningar.

I och med detta antas att 2,3% räcker år 2022 för att täcka löneöversynen och 2,0% 2023 och 3,1% för år

Tabell 6. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

	2020	2021	2022	2023	2024
Arbetskraftskostnader*	2,1	2,2	2,3	2,0	3,1
Övrig förbrukning	0,8	2,1	1,8	2,0	2,1
Prisförändring, %	1,7	2,2	2,2	2,0	2,8

**Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter och kvalitetsjustering.*

Tabellen återfinns i cirkulär 21:31 från augusti 2021

De 2,3% som gäller år 2022 ger ett visst utrymme att arbeta med. KSAU har fattat beslut för utrymme på 1,7 % för de med icke fastställd nivå samt att det i Kommunals avtalsområde som är siffersatt ligger på 380 kr per tillsvidareanställd inom avtalsområdet samt 0,3% av lönesumman i inbyggda lönesatsning.

Osäkerhetsfaktorn för 2022 är att Vårdförbundet är ute i avtalsrörelse samt att det ännu inte tagits beslut om eventuella lokala lönesatsningar.

2023 känns än mer osäkert eftersom den konkurrensutsatta sektorn, dvs industrins parter, ska ut i avtalsrörelse. Överenskommelse inom den internationellt konkurrensutsatta sektorn fungerar som en norm för överenskommelserna på de övriga arbetsmarknaden. Detta innebär en påverkan även på vår lokala lönebildning där flertalet avtal är avtal är utan fastställd nivå samt att även Kommunals avtal är för 2023 knutit till ökningarna i den konkurrensutsatta sektorn. Förvaltningens bedömning är att 2,0 troligtvis inte kommer att räcka för lokala löneökningar i Ovanåkers kommun 2023 utan kommer ligga något högre.

Procentsatsen på raden är en prognos och inte en sanning. En möjlighet skulle kunna vara att använda arbetskraftskostnader samt avsätta ett mindre centralt avsatt utrymme för behov av korrigeringar utifrån diskrimineringslagen eller politikens egna lokala satsningar.

Förändringar från tidigare beslut

Enligt tidigare beslut antogs en PKV arbetskraftskostnader till 2,0% 2022, 2,4% 2023 och 2,4% 2024. Enligt senaste skatteunderlagsprognos görs följande antagande 2,3 2022, 2,0 2023 och 3,1% 2024.

Alltså en ökning för år 2022 och 2024 och en minskning år 2023 jämfört med tidigare.

Det som heller inte var känt då planeringsförutsättningarna antogs i juni var effekten av löneöversyn 2021. Löneöversynen blev högre än de 2,0 % som budgeterades.

Från och med 2022 finns 9 406 000 kr budgeterat på posten kostnadsökning för att hantera effekten av löneöversyn 2021. Från och med 2022 behöver nämnderna kompenseras med 11 652 000 kr, för att helt kompensera för effekten av löneöversyn 2021. Det innebär att det saknas finansiering 2 246 000 kr från och med år 2022. Denna fråga har hanterats av kommunfullmäktige i september 2021.

	2022	2023	2024
Beslutad grundbudget 2022-2024 kf §52 2021-06-21	-16 602	-31 808	-47 763
Borttag av tidigare budgeterat för löneöversyn 2021 (kf sept?)	9 406	9 406	9 406
Effekt av nytt PKV index	-1 079	7	-2 130
Summa	-8 275	-22 395	-40 487

Pensionskostnader

Beskrivning av budgetposten

Kommunens pensionskostnader består dels av den avgiftsbestämda årliga pensionskostnaden men också den pensionskostnad som avser utbetalningar från ansvarsförbindelsen och avsättning för pensioner. Den avgiftsbestämda årliga pensionskostnaden är medtaget i kommunens budget under respektive nämnd. Den budgetpost som ligger centralt/övergripande avser framförallt de beräknade pensionsutbetalningarna från ansvarsförbindelsen (pensioner som intjänats före 1997). Det är KPA som hanterar våra pensioner och KPA tar även fram prognoser för framtida pensionsutbetalningar och skuldförändringar. Prognosen som används i budgeten är från augusti 2021.

Förändring från tidigare beslut

Den senaste prognosen från KPA från augusti 2021 används för att räkna fram de budgeterade pensionskostnaderna.

	2022	2023	2024
Beslutad grundbudget 2022-2024 kf §52 2021-06-21	-20 122	-19 022	-18 918
Förändring vid ny prognos	462	-1 912	440
Summa	-19 660	-20 934	-18 478

Kapitalkostnader

Beskrivning av budgetposten

Budgetposten är dels en motbokning av avskrivningar (se nedan) samt internränteintäkt. Budgetposten motsvarar kommunens och VAs avskrivningar och internränta. Avskrivningar och internränta för åren 2023 och 2024 speglas inte i budgetbeloppen. Likaså är nämndernas kapitaltjänstkostnader inte hanterade för 2023 och 2024. Skillnaden motsvarar förändringen av avskrivningar och internränta för VA och leasingkostnader.

SKR skriver i cirkulär 21:11 "Internräntan föreslås för år 2022 att vara 1 procent. Det är en sänkning med 0,25 procentenheter jämfört med den föreslagna internräntan år 2021 som är 1,25 procent. Den föreslagna internräntan bygger på kommunsektorns egna upplåningskostnader."

Kapitaltjänsten är beräknad med internränta enligt ovan och avskrivningarna är beräknade med utgångspunkt i de investeringsmedel som är anslagna för 2021 och de som ligger med i beslutad

Förändring från tidigare beslut

Vid tidigare budget var kapitaltjänstkostnaderna för planeringsperioden desamma som för 2021. En ny kapitaltjänstberäkning är nu gjord vilket innebär att avskrivningar och internränta är justerad för att överensstämma med 2022 års avskrivningar och internränta. Den ökade kapitaltjänstintäkten på denna rad motsvaras till stor del av att nämndernas kostnadsramar också har utökats.

	2022	2023	2024
<i>Beslutad grundbudget 2022-2024 kf §52 2021-06-21</i>	50 067	50 105	50 019
Korrigerig av posten för att motsvara 2022 års kapitalkostnader	5 134	5 146	5 182
Summa	55 201	55 251	55 201

Avskrivningar

Beskrivning av budgetposten

Avskrivningarna på de investeringar som gjorts i kommunen tidigare, och som inte är avskrivna, samt de nya investeringar som är beslutade i investeringsbudgeten för 2021 och investeringsplanen för 2022-2026.

Avskrivningarna inkluderar även VA och leasing.

Förändring från tidigare beslut

	2022	2023	2024
<i>Beslutad grundbudget 2022-2024 kf §52 2021-06-21</i>	-45 892	-45 757	-45 333
Justering	-886	-1 914	-2 059
Summa	-46 778	-47 671	-47 392

Skatteintäkter

Beskrivning av budgetposten

Skatteintäkterna definieras här som intäkterna från från kommunens befolkning, inkomstutjämning, regleringsbidrag, slutavräkning och övriga aviserade eller anslagna generella statsbidrag.

De budgeterade kommunala skatteintäkterna (kommunens befolkning) 2021 baseras på kommunens skattekraft.

Storleken på de kommunala skatteintäkterna påverkas av

-det kommunala skatteunderlaget, dvs hur mycket de som bor i kommunen tjänar. För 2022 beräknat till 201577 kr/invånare.

-skattesatsen. För 2021 21,86.

-invånarantal. För 2021 11 690

Inkomstutjämningen innebär att alla kommuner har rätt till en garanterad skattekraft. Garanterad skattekraft beräknas som den genomsnittliga skattekraften i riket * 1,15. För 2022 är den garanterade skattekraften beräknad till 281383 kr/invånare. Skattesatsen från inkomstutjämningen är 19,31 att jämföra med de 21,86 som Ovanåkersbon betalar. Inkomstutjämningen beräknas som $(281383-201577)*19,31\%*11690$

Regleringsposten visar på om staten bidrar med mer eller mindre pengar än vad som kan förklaras av det statliga bidraget på 15%*skatteunderlaget som är en del av inkomstutjämningen. För åren 2021-2023 är bidraget från staten högre.

Det beror på att i regleringsposten ingår de höjningar av generella statsbidrag som gjorts senare år och i samband med covid. I SKR:s beräkningar av kommunvisa skatter och bidrag syns dessa medel i det generella statsbidraget och påverkar regleringsposten positivt.

Övriga generella bidrag aviserade eller beslutade

I beräkningen ligger 2,35 mnkr med, som är Ovanåkers del av den satsning på 3 miljarder som utlovats till kommuner och regioner i BP 2022.

SKR säger i sin presentation av innebörden av budgetpropositionen att den är svårare än någonsin att förstå. Det är väldigt många riktade bidrag. Det är svårt att förstå vad som är nya pengar och vad som är gamla pengar. Det är också svårt då det inte tydligt framgår vad som tagits bort.

I cirkulär 21:34 (SKR's sammanfattning av budgetproposition 2022) framgår att anslaget för kommunalekonomisk utjämning utökas jämfört med BP 2021 med 2,46 miljarder 2022, 3,13 miljarder 2023 och 5,67 miljarder 2024. Det man kan säga är att 2,1 miljarder av dessa är en generell ökning. För resterande ökning som hamnar i den kommunalekonomiska utjämningen finns specifikationer som anger att de är tänkta till speciella områden inom den kommunala verksamheten. Förslaget är att därför utelämna dessa för att då de blir antagna (antagligen före kommunen tar budgeten i kommunfullmäktige) både förändra skatteintäkterna och nämndernas ramar med motsvarande belopp. Ökningen på 2,1 miljarder innebär för Ovanåkers kommun ca 2,35 miljoner kronor.

De ökning som framgår utöver de 2,1 miljarder är i huvudsak (belopp i miljoner kronor)

	2022	2023	2024
Fast omsorgskontakt	361	686	686
Kommuner mot brott		109	219
Planering gymnasial utbildning m.m.		170	170
Tillkännagivande riksdagen, äldreomsorg			2 730

Förändring från tidigare beslut

Budgeten är justerad utifrån den skattunderlagsprognos som SKR gjorde i 26 augusti 2021. Tidigare budget utgick från skattunderlagsprognos från 18 februari. Utökning av skatteintäkterna har gjorts med tillägg för

den extra satsning på 3 miljarder som aviserades i BP 2022.

	2022	2023	2024
	720 429	732 117	751 478
Justering enligt skatteunderlagsprognos aug 2021	2 117	3 210	4 518
Tillägg med 2,35 miljoner (satsning 3 miljarder BP 2022)	2 350	2 350	2 350
Summa	724 896	737 677	758 346

Fastighetsavgift

Fastighetsavgiften är en intäkt som kommunen får från fastighetsägare i kommunen. Storleken på fastighetsavgiften avgörs bl a av taxeringsvärdet.

Budgetposten är oförändrad i jämförelse med tidigare budget

Kostnadsutjämning

Beskrivning av budgetposten

Kostnadsutjämning är en post som innebär att kommuner får eller ger till andra kommuner beroende på strukturella skillnader. Om antalet gymnasieungdomar i Ovanåkers kommun är färre än för Sverige i genomsnitt ska Ovanåker betala till andra kommuner. Om Ovanåkers kommun har fler äldre än genomsnittet ska Ovanåker få bidrag från andra kommuner. Bidraget är tänkt att utjämna för strukturella skillnader inte för olika ambitionsnivå, effektivitet eller avgifter.

Siffrorna som finns i budgeten är preliminära. Siffrorna för kostnadsutjämningen är preliminära fram till dess att bl.a. demografin fastställs. För att med säkerhet beräkna utfallet 2022 krävs bl.a. uppgifter om befolkningen den 31/12 2020. Definitivt utfall för 2022 presenteras därför av SCB först i december 2021.

Att beloppen ändras mellan åren har att göra med hur demografin i Ovanåker utvecklas i relation till övriga kommuner i Sverige.

Kostnadsutjämningen består av 9 delmodeller: Nedan kan du se delmodellerna och om Ovanåkers kommun får bidrag eller betalar avgift till systemet.

	2 021	2022	2023	2024
Förskoleverksamhet och skolbarnomsorg	-1 598	-1 182	-879	-842
Förskoleklass och grundskola	-940	-921	-997	-946
Gymnasieskola	61	-183	-21	238
Kommunal vuxenutbildning	-7	-59	-59	-59
Individ- och familjeomsorg	-1 224	-1 155	-1 155	-1 155
Äldreomsorg	3 854	4 057	4 271	4 376
Verksamhetsövergripande kostnader	1 032	1 084	1 084	1 084
Infrastruktur	107	109	109	109
Kollektivtrafik	-471	-500	-500	-500
Summa	814	1 250	1 853	2 305

Förändring jämfört med tidigare beslut

Den tidigare budgeten byggde på skatteunderlagsprognos från februari 2021. Därefter har en ny prognos för kostnadsutjämningen presenterats. Demografi är inte den enda variabeln i kostnadsutjämningen.

Prognosen är nu säkrare då hänsyn är tagen till ytterligare några variabler såsom exempelvis ny beräkning av variabeln individ och familjeomsorg. Mellan 2021 och 2022 ligger den största förbättringen inom förskola och grundskola.

	2 022 Tidigare	2022	2023 tidigare	2023
Förskoleverksamhet och skolbarnomsorg	-1 189	-1 182	-936	-879
Förskoleklass och grundskola	-880	-921	-988	-997
Gymnasieskola	-149	-183	8	-21
Kommunal vuxenutbildning	-7	-59	-7	-59
Individ- och familjeomsorg	-1 224	-1 155	-1 224	-1 155
Äldreomsorg	4 195	4 057	4 344	4 271
Verksamhetsövergripande kostnader	1 032	1 084	1 032	1 084
Infrastruktur	107	109	107	109
Kollektivtrafik	-471	-500	-471	-500
Summa	1 414	1 250	1 865	1 853

	2022	2023	2024
Beslutad grundbudget 2022-2024 kf §52 2021-06-21	16 537	21 845	26 704
Justering	-1 937	-160	315
Summa	14 600	21 685	27 019

Kostnadsutjämning LSS

Beskrivning av budgetposten

Om kostnaden för kommunen är lägre för LSS insatser än genomsnittet betalar kommunen en avgift och om kommunen har högre kostnader för LSS insatser får kommunen bidrag.

Förändring från tidigare beslut

	2022	2023	2024
Beslutad grundbudget 2022-2024 kf §52 2021-06-21	-1 873	-1 876	-1 879
Justering	583	584	585
Summa	-1 290	-1 292	-1 294

Finansiella intäkter och kostnader

Beskrivning av budgetposten

Budgeten för de finansiella intäkterna består av tre delar. Den största intäkten kommer av borgensavgiften från kommunens koncernbolag, 1,4 mnkr. Budget finns för årlig förväntad utdelning från Borab samt ränteintäkter på placerade medel. Totalt budgeterade finansiella intäkter är 2 mnkr.

Budgeten för de finansiella kostnaderna består av två delar. Den första delen avser räntor på lån i Kommuninvest. När vi gör en simulering av Ovanåkers kommuns (enligt kommunens finanspolicy) faktiskt upptagna lån samt bedömning av nyupplåning och även refinansiering av lån som förfaller så får vi ett antagande om räntekostnaden för perioden 2022-2024. Antagande om nyupplåning bygger på den beslutade investeringsplanen och antagen budget. De finansiella kostnaderna beräknas bli 1,4 mnkr 2022, 1,8 mnkr 2023 och 2,2 mnkr 2024. Den andra delen av finansiella kostnader består av finansiell kostnad avseende pensioner. Enligt KPAs senaste prognos kommer de finansiella kostnaderna vara 1491 tkr 2022, 1780 tkr 2023 och 1982 tkr 2024.

Borgensavgift

Borgensavgiften för 2022 fastställs till 0,25 % för Alfta-Edsbyns Fastighets AB, 0,36 % för Alfta Industricenter AB, 0,44 % för Helsinge Net Ovanåker AB samt 0,40 % för Bollnäs Ovanåker Renhållning AB.

När ett kommunalägt bolag lånar med kommunal borgen som säkerhet får bolaget en lägre ränta än det annars skulle fått tack vare den höga säkerhet en kommunal borgen innebär. Detta ger det kommunala bolaget en konkurrensfördel, gentemot privata aktörer. Enligt riktlinjerna i EU:s statsstödsregler så bör därför en borgensavgift tas ut så att krediten inte anses som ett stöd. Allt ekonomiskt stöd som snedvrider eller riskerar att snedvrider konkurrensen genom att gynna det kommunala bolaget genom ekonomisk fördel omfattas av statsstödsreglerna. Reglerna gäller för all verksamhet som bedrivs på en konkurrensutsatt marknad. EU:s statsstödsregler finns i artiklarna 107-109 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Syftet med reglerna är att se till att konkurrensen på EU:s inre marknad inte snedvrids. Enligt EU-lagstiftningen godtas det inte att borgensavgiften fastställs till en enda nivå för samtliga kommunala bolag.

Den kommunala borgensavgiften bör motsvara skillnaden mellan marknadsräntan varje enskilt bolag skulle fått utan kommunal borgen och den räntesats som erhålls tack vare kommunal borgen. En för låg borgensavgift riskerar att klassas som statsstöd. Bevisbördan för stödets nivå ligger på kommunen. Vid sidan av EU-lagstiftning måste också skatteverkets regler för internprissättning tas i beaktande, en för hög avgift kan då innebära en förtäckt vinstutdelning.

Nya beräkningar av borgensavgiften för Ovanåkers kommuns helägda bolag är genomförd under 2021 och ska gälla för 2022. Borgensavgiften för Alfta-Edsbyns Fastighets AB blir 0,25 %, avgiften för Alfta Industricenter AB blir 0,36 % och avgiften för Helsing Net Ovanåker AB blir 0,44 %. Borgensavgiften är för samtliga dessa bolag idag 0,3 %. För kommunens delägda bolag Bollnäs Ovanåker Renhållning AB blir borgensavgiften 0,40 %, vilket är samma avgift som gäller idag.

Förändring från tidigare beslut

Sedan tidigare beslut har en kommunen fått en ny beräkning från KPA. Det är den som ligger till grund för denna budget.

	2022	2023	2024
Beslutad grundbudget 2022-2024 kf §52 2021-06-21	-384	-1 168	-1 969
Justering	-507	-412	-213
Summa	-891	-1 580	-2 182

Koncernövergripande verksamhetsmål

Målstyrning med balanserat styrkort

Målstyrningen sker enligt modellen balanserade styrkort där inriktningsmålen är indelade i fyra olika perspektiv (arbete och tillväxt, trygghet och lärande, folkhälsa och demokrati, hållbar och ansvarsfull resursanvändning).

Kommunens styrmodell har som syfte att målstyrning är en medveten samordning och inriktning av verksamhetens delar mot gemensamma mål. Det är nödvändigt med en helhetssyn för nämnderna i sin verksamhetsplanering, att inte bara se till sina egna kärnverksamhetens behov och intressen utan även ta ansvar för den samlade kommunala verksamhetens utveckling.

Styrkort på alla nivåer

Utifrån visionen har inriktningsmål utformats, vilka delats in i olika perspektiv och är utgångspunkter för effektmålen (koncernmål, nämndmål och bolagsmål).

Kommunfullmäktige har fastställt ett koncernövergripande styrkort för perioden 2020-2023, vilket består av prioriterade mål som tilldelas nämnder och bolag för genomförande och uppföljning. Målen återrapporteras till kommunfullmäktige.

Nämnderna och de helägda bolagen har även antagit egna mål för den aktuella perioden kopplade till de av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen utgörs av följande färgmarkeringar;

- Målet uppfyllt
- Målet delvis uppfyllt
- Målet ej uppfyllt

Perspektiv och inriktningsmål

Utifrån kommunens vision har kommunfullmäktige arbetat fram fyra styrande inriktningsmål inom de fyra perspektiven. Dessa inriktningsmål syftar till att ge ett övergripande fokus för de effektmål som sätts av kommunfullmäktige (koncernmål), nämnder (nämndmål) och bolag (bolagsmål).

Koncernövergripande styrkort 2020-2023

Det koncernövergripande styrkortets mål följs upp av berörda nämnder och bolag. Deras analyser sammanfattas och bedöms utifrån ett koncernperspektiv. Nedan visas det koncernövergripande styrkortet för 2020-2023, där koncernmålen är uppdelade under respektive perspektiv/inriktningsmål. De mätetal som

finns med är satta av den förvaltning/bolag som är ansvarig för uppföljningen ur ett koncernperspektiv.

Styrkort

Perspektiv/Inriktningsmål: ARBETE OCH TILLVÄXT

Inriktningsmål

I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande.

Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen.

Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.

Effekt mål	Mätetal
En koncerngemensam plan ska tas fram för att trygga framtida personalbehov/ rekrytering inom kommunens verksamheter. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen	Årlig återkoppling till KS Au över strategiska arbetet kring framtida personalbehov
Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska årligen. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Socialförvaltningen	Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) (Långvarigt bistånd avser 10-12 månader under året)
	Vuxna biståndsmottagare med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) (Mycket långvarigt bistånd avser minst 27 månader under en period av tre år med uppehåll högst 2 månader i rad.)
Ovanåkers kommunkoncern ska i samarbete med näringslivet göra åtgärder för att förbättra nyföretagande samt erbjuda sommarjobb till kommunens samtliga ungdomar i åldern 16-19 år. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen	Andel av personer som gått starta-eget-kurs som startat företag inom 2 år
	Andel sökande till sommarjobb som blivit erbjuden feriearbete inom kommunen inom en treårsperiod
Ovanåkers kommun ska aktivt och målmedvetet arbeta med arbetsmarknadspolitiska åtgärder för att underlätta integration och det första steget in på arbetsmarknaden. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen	Arbetslöshetsstatistik jmf med riket
Kommunens nämnder, förvaltningar och bolag ska ge en god service och arbeta problemlösningorienterat. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen	För att följa upp detta används Svenskt Näringslivs ranking och Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) mätning "Insikt".
Ovanåkers kommun ska öka antalet bostäder och utveckla befintligt bostadsbestånd. Detta kan ske i såväl egen regi som via privata aktörer. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Alfta-Edsbyns Fastighets AB	Mäts under perioden 2020-2023. Mätning av antal nyproducerade och ombyggda och renoverade lägenheter.

Perspektiv/Inriktningsmål: TRYGGHET OCH LÄRANDE

Inriktningsmål

Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser.

I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög målpuppfyllelse.

Effektmål	Mätetal
Alla elever i årskurs 9 ska vara behöriga till något av gymnasieskolans nationella program. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Barn- och Utbildningsförvaltningen	Andel elever i år 9 som är behöriga till nationella program (totalt, pojkar, flickor) Andel elever i år 9 som nått kunskapskraven i alla ämnen
Kommunens äldreomsorg ska präglas av omtanke och hög kvalitet. SKL:s öppna jämförelser utgör referensram för att göra bedömningen. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Socialförvaltningen	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - förtroende för personalen, andel (%)
	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - bemötande, andel (%)
	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - trygghet, andel (%)
	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - förtroende för personalen, andel (%)
	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - bemötande, andel (%)
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet, andel (%)	
Alla barn och ungdomar ska uppleva en trygg miljö i kommunen som helhet, och i kommunens verksamheter i synnerhet. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen	Andel elever som i grundskoleenkäten svarat att dom upplever trygghet
En tredjedel av eleverna i årskurs tre vid Voxnadalens gymnasium ska driva företag via Ung Företagsamhet 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Barn- och utbildningsförvaltningen	En tredjedel av eleverna i årskurs tre vid Voxnadalens gymnasium ska driva företag via Ung Företagsamhet

Perspektiv/Inriktningsmål: FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Inriktningsmål

Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.

Effektmål	Mätetal
Kommunen ska stödja och stimulera föreningslivet, med särskilt fokus på ungdomar och integration, för att skapa en aktiv och meningsfull fritid åt alla invånare. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen	Information om möjligheter till att starta föreningar och ansökan om bidrag till verksamheten
Kommunen ska ta tillvara ungdomars engagemang och intresse av att vara med och påverka. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen	Årligen genomföra ungdomsdialoger.
	Andel elever som i LUPP-enkäten svarat att dom har engagemang och intresse av att påverka sin kommun

Perspektiv/Inriktningsmål: HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Inriktningsmål

Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.

Effektmål	Mätetal
För att höja kvaliteten för kommunens invånare ska varje beslut som fattas i nämnder och styrelser beaktas utifrån tre perspektiv: Hållbarhet, Jämställdhet och Barnperspektivet. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen	Förvaltningen ska aktivt ta del av SKL:s rapport Öppna jämförelser Jämställdhet och med hjälp av resultatet årligen utvärdera kommunens jämställdhetsarbete. Andel beslut som beaktas utifrån perspektiven Hållbarhet, Jämställdhet och Barnperspektivet
En plan ska upprättas för hur Ovanåkers kommun ska arbeta med Agenda 2030. I detta arbete beaktas arbetet med Biosfär Voxnadalen. 🛠️ Koncernmål Ansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen	Återkoppling till KS Au att en plan finns och att den uppdateras regelbundet

Kommunstyrelsen

Förvaltningsinformation

Förvaltningsinformation	
Ordförande:	Håkan Englund
Förvaltningschef/VD:	Fredrik Pahlberg
Antal anställda:	

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelseförvaltningen skall stödja kommunstyrelsen och kommunfullmäktige med allmän ärendebereidning och service. Förvaltningen ska även ge kommuninvånarna och kommunens övriga förvaltningar god service och bidra till att det koncernövergripande styrkortet uppfylls.

Förvaltningen ska vara normbildare för kommunens administrativa rutiner.

Förvaltningsorganisationen är indelad i en Stabsverksamhet och två verksamheter, en Kultur och fritidsverksamhet och en Samhällsbyggnadsverksamhet. Staben leds av Kommunchefen och verksamheterna har var sin chef.

Stabsfunktionen består av personal och löneadministration, ekonomi och inköp samt service och kommunikation och IT-enheten.

Kultur och fritidsverksamheten består av Fritidsenheten, kulturskolan, biblioteken och Fritidsgårdarna. Verksamheten hanterar även kultur, demokratifrågor, turism, näringsliv och folkhälsa.

Samhällsbyggnadsverksamheten består av fem avdelningar. Dessa är Gata och Park, Kost, Planering, Fastighet och Arbetsmarknadsenheten.

Kvantiteter

Kvantiteter	2 020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Bibliotekslån	68 662	81 000	83 000	85 000	87 000
Antal skolupplevelser*	1 559	2 000	2 000	2 000	2 000
Inskrivna musik-/kulturskola	240	300	300	300	300
Besökare Hälsingegård Ol-Anders	3 300	5 000	10 000	11 000	12 000
Antal serverade portioner skolmat**	275 000	370 000	375 000	380 000	375 000
Antal serverade portioner äldremat	143 200	142 000	141 000	140 000	138 000
Gator	72 km	72 km	72 km	72 km	72 km
Gång- och cykelvägar	24 km	24 km	24 km	24 km	24 km
Allmänna lekplatser	21	20	19	19	19
Belysningsarmaturer	3 410 st	3 420 st	3 430 st	3 440 st	3 450 st

*Kultur- och skolupplevelse avser ett barns besök vid ett kulturarrangemang (t.ex. skolbio, skolteater)

Styrkort

Perspektiv/Inriktningsmål: ARBETE OCH TILLVÄXT

Effektmål	Mätetal
Förbättrat stöd och service för våra företagare N Nämndmål	Förbättrat resultat på Svenskt Näringslivs mätning av företagsklimatet
I syfte att stimulera besöksnäringen och handeln ska antalet besökare och aktiviteter på besökscentret Ol-Anders öka i jämförelse med 2018 N Nämndmål	Antal besökare på Hälsingegård Ol-Anders
Antalet försörjningsstödstagare minskar i jämförelse med föregående år N Nämndmål	Antal människor med försörjningsstöd

Perspektiv/Inriktningsmål: TRYGGHET OCH LÄRANDE

Effektmål	Mätetal
Medborgarnas upplevelse av trygghet ska fortsätta vara bäst i länet N Nämndmål	Nationell trygghetsmätning
Kulturverksamheten ska arbeta utåtriktat för att nå fler målgrupper i alla åldrar med särskilt fokus på kulturell mångfald. Barnkultur ska ha minst samma utbud som 2019. N Nämndmål	Nyckeltal Biblioteken Nyckeltal Kulturskolan Nyckeltal Skolkultur
Andelen föreningsaktiva ungdomar i åldrarna 12-16 år ska öka i jämförelse med föregående år. N Nämndmål	Andelen ska öka med 20 procent i jämförelse med andelen 2019.
Kommunens IT-verksamhet ska bidra till en markant förbättring av kommunens e-tjänster. Utgångspunkten är att kommunens invånare varje år ska få tillgång till fler e-tjänster än föregående år. N Nämndmål	

Perspektiv/Inriktningsmål: FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Effektmål	Mätetal
Andelen livsmedelsinköp som är ekologiska alternativt närproducerade ska öka i jämförelse med föregående år N Nämndmål	Andelen inköp av Ekologiska livsmedel och närproducerade livsmedel i %
Utveckla folkhälsoarbetet så att delaktighet och inflytande för unga och äldre ökar N Nämndmål	Andel elever som i LUPP-enkäten svarat att dom har engagemang och intresse av att påverka sin kommun
Antal föreningar som söker verksamhetsstöd ska öka i jämförelse med 2018. N Nämndmål	Antal kulturföreningar som söker kulturföreningsbidrag Antal inkomna ansökningar Antal föreningar som ansöker om verksamhetsbidrag
Övervikt och fetma ska minska bland ungdomar N Nämndmål	

Perspektiv/Inriktningsmål: HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Effekt mål	Mätetal
Vårt matsvinn ska minska med 20 procent mellan år 2021 och år 2023. N Nämndmål	Serveringsvinn i gram serveringsvinn i gram per port
Energiförbrukningen ska minska med 5 procentenheter per kvadratmeter och år under mandatperioden. 2018 ska vara referensår. N Nämndmål	Energiförbrukning per kvadratmeter.
Längden total separerad gång-, cykel- och mopedväg ska öka med minst 400 meter per år under mandatperioden. N Nämndmål	Antal meter separerad gång-, cykel- och mopedväg som är byggd.
Ett hållbarhetsboksut ska upprättas varje år med start 2021. N Nämndmål	
Att åstadkomma ökad biologisk mångfald på den kommunala marken så att andelen sådan mark ökar i förhållande till annan mark. N Nämndmål	

VA-verksamheten

Förvaltningsinformation

Förvaltningsinformation	
Ordförande:	Håkan Englund
Förvaltningschef/VD:	Ylva Jedebäck Lindberg
Antal anställda:	

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetens ansvar är att till abonnenter leverera ett gott och hälsosamt dricksvatten på ett miljöriktigt och kostnadseffektivt sätt samt att abonnenterna kan avleda sitt avloppsvatten till ett omhändertagande som sker på ett miljö- och resursriktigt sätt. Driften av kommunens VA-verksamhet utförs av Ovanåker och Bollnäs gemensamt ägda Helsinge Vatten AB.

Under 2022 ska ett nytt avloppsreningsverk byggas i Ryggesbo och ersätta det nuvarande. När detta är klart kommer alla avloppsreningsverk i Ovanåkers kommun att nå upp till det kommunala miljömålet om både kemisk och biologisk rening. De kommande åren planeras också för en upprustning av avloppsreningsverket i Voxna.

Från 2022 och framåt finns i investeringsplanen för ledningsnät en årlig budget på 7,5 - 8,5 Mkr för att kunna nå upp till ägardirektivens krav på en utbytestakt på 1%. Bland annat kommer åtgärder att utföras i Viksjöfors, Voxna och Alftaområdet.

Budgeterat resultat

VA-verksamheten har lagkrav för ett balanserat resultat sett över en treårsperiod enligt VA-lagstiftningen. Verksamheten budgeterar därmed ett nollresultat som regleras mot balanspost "skuld / fordran VA-kollektivet" i balansräkningen.

VA-verksamheten var per sista december 2020 så gott som balanserat mot "noll" med ett överskott på +25 tkr. Prognosen för 2021 visar ett resultat på +500 tkr.

I budget 2022 ligger en höjning av taxan med 5 %. Budgeterat resultat 2022 är beräknat till -500 tkr för att uppnå balans mot 2021.

Under 2021 avslutas samverkansavtalet med Borab avseende omhändertagande av slam från kommunala avloppsreningsverk. Ny upphandling är genomförd och nytt avtal innebär en ökning av kostnaderna för VA Ovanåker med över en halv miljon kronor.

För att kunna planera och genomföra en ökad förnyelsetakterna på ledningsnät och samtidigt upprätthålla en bra nivå på drift och underhåll på va-verk har personalresurserna förstärkts under 2021. Driftspersonalen har utökats från 9 till 10 personer. Sammantaget ökar personalkostnaden för driften med 300 tkr jämfört mot föregående års budget.

22 % av kostnaden för kommunalt VA består av kapitalkostnader för anläggningar och genomförda investeringar. VA-investeringarna har ökat de senaste åren. 2018 genomfördes ca 2100 arbetstimmar inom ledningsnätsprojekt, 2021 beräknar vi att utföra 5600 timmar på den typen av investeringar. Vi har genomfört stora ledningsdragningar med överföringsledning samt utbyggnad Knåda. Ökad investering innebär ökad kapitalkostnad. Jämfört med 2020 beräknas kapitalkostnaden öka med 300 tkr. Detta motsvarar en taxeökning på 1-1,5 %.

Socialnämnden

Förvaltningsinformation

Förvaltningsinformation	
Ordförande:	Einar Wängmark (s)
Förvaltningschef/VD:	Marita Lindsmyr
Antal anställda:	427

Verksamhetsbeskrivning

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården. Verksamheten styrs främst av Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning (LSS) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Som komplettering till SoL kan, när inte frivilliga insatser är möjliga, Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) samt Lagen om omvård av missbrukare i vissa fall (LVM) tillämpas. LSS är en rättighetslag som ska tillförsäkra individer med funktionsnedsättning delaktighet i samhället samt att dessa individer ska få stöd för att leva ett så normalt liv som möjligt.

I SoL framgår det att socialtjänsten på demokratins och solidaritetens grund ska främja människornas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet.

Socialtjänsten har ansvar för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver men ska även arbeta förebyggande och inventerande. Socialtjänstlagen omfattar vidare rätten till bistånd och särskilda bestämmelser för olika grupper, såväl unga som gamla. Insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet. Personalen ska ha lämplig utbildning och erfarenhet. God kvalitet i socialtjänsten innebär att tjänsterna svarar mot de mål (lagar, förordningar, föreskrifter) som beslutats samt att de:

- bygger på respekt för människors självbestämmanderätt och integritet
- utgår från en helhetssyn, är samordnade och präglade av kontinuitet
- är kunskapsbaserade och effektivt utförda
- är tillgängliga
- är trygga, säkra och präglas av rättssäkerhet i myndighetsutövningen

Invånarnas behov av service, stöd och omvårdnad varierar och medför ofta svårigheter att prognostisera för individuella behov i form av t ex vård/ behandling, som i vissa fall kan uppgå till stora belopp. Många faktorer i omvärlden inverkar också på behovet av socialtjänstens insatser. Hur utbildningssystemet fungerar och hur situationen på arbetsmarknaden är påverkar människors möjlighet att försörja sig. Samhällets tillgänglighet har betydelse för personer med funktionsnedsättningars delaktighet och behov av stöd. Ansvarsfördelning mellan socialtjänsten och andra verksamheter inom och utom kommunen har också betydelse. Andra huvudmäns verksamhet kan också påverka behovet av insatser från socialtjänsten.

Ärendemängden till myndigheten ökar och inom vissa verksamheter kraftigt. Det i kombination med stora svårigheter att rekrytera kompetent och behörig personal inom flera verksamheter ger socialtjänsten stora

utmaningar åren framöver. Omställningar för att kunna införa ändrade arbetssätt kräver i ett inledande skede ökade resurser, vilket också är en utmaning för vår verksamhet där arbetsbelastningen redan är hög. En fortsatt hög ärendemängd och arbetsbelastning sliter på medarbetarna, åsidosätter utveckling av verksamheten och riskerar kvalitét och rättssäkerhet.

Även om flyktingmottagandet har minskat avsevärt så fortsätter ett stort behov av stöd från socialtjänsten för människor som kämpar med att integreras i ett nytt land, där kultur, lagar och förhållningssätt är annorlunda på många sätt jämfört med hemlandet.

Egen brottslighet och droganvändandet ökar och etablerar sig allt längre ner i åldrarna. Det är en problematik som ofta kräver långtgående eller mer omfattande insatser via socialtjänsten. Även våldsrelaterade ärenden har ökat, både vad gäller kvinnofrid och barn som utsätts eller bevittnar våld. Behovet av försörjningsstöd har också ökat i samband med att allt fler gått ur etableringen, arbetsförmedlingen har blivit en frånvarande aktör på arbetsmarknaden, pandemi och lågkonjunktur har påverkat möjligheterna till sysselsättning och reguljära anställningar.

Vi ser samarbetsvinster med att samla all myndighetsutövning i samma hus och där kunna erbjuda ändamålsenliga lokaler och en säkrare arbetsplats. Vi ser även ekonomiska, arbetsmiljömässiga och personaleffektiva vinster kopplade till lokalerna. Hotfulla händelser mellan personal och klienter har förekommit och påminner oss om att lokalfrågan är viktig och behöver fortsatt prioriteras under kommande år.

Daglig verksamhet enl. LSS behöver utvecklas för att möjliggöra mer individuella lösningar för brukarna. Här finns en samordnare anställd, dock inte på heltid då detta inte ryms inom budgetramen. Det försämrar möjligheten till anpassad sysselsättning för brukarna och för att vara delaktig i samhällslivet i större utsträckning. Även nämndbeslutade mål blir svårare att uppnå.

Verksamheten ser behov av fler gruppboendestplatser alternativt servicebostäder då myndigheten vet att ansökningar om detta kommer att komma. Det finns flera personer med rättigheter till insatser via LSS som idag bor med sina åldrande föräldrar, troligtvis kommer dessa individer att vara i behov av bostad i kommunen om nuvarande familjesituation skulle förändras. Nuvarande brukarna blir äldre och de nya ansökningarna som inkommer till myndigheten omfattar ofta neuropsykiatrisk problematik som kräver helt andra förutsättningar för verksamheterna. Bemanningen skulle behöva utökas, utifrån ovan nämnda anledning men är inte möjlig inom nuvarande budgetram, vilket medför att kvalitén istället måste sänkas.

Under hösten 2020 öppnade demensboendet Näskullen med 48 platser samtidigt som Backa upphörde som särskilt boende (28 platser). Under 2020 har nio plaster tomhållits på Gyllengården (Gyllebo) och en säbo plats på Sunnangården i Alfta har blivit allmänutrymme vilket medför att kommunen idag har 114 säboplatser men endast 98 stycken av dessa används för närvarande. 16 platser på Näskullen är inte i drift och det finns endast budget för att öppna 8 av dessa. Om behovet ökar kommer detta att finansieras av statsbidrag, vilket medför att basverksamhet finansieras via riktade medel. Om dessa medel upphör står vi inför mycket stora finansiella utmaningar. I dagsläget verkställs samtliga säbo-beslut inom 3 månader.

Det har det senaste åren varit svårt att bemanna med legitimerad personal inom det kommunala ansvaret gällande hälso- och sjukvård. Konsulter har behövts användas för att kunna tillgodose medborgarnas behov och gällande lagstiftning. För att lättare kunna locka sjuksköterskor till kommunen försöker vi nu utöka antalet anställda för att därigenom ge förbättrad arbetssituation. Som följd av pandemin med ljuset på den kommunala äldreomsorgen finns det prestationsbaserade statsbidrag som kan finansiera dessa ökade kostnader.

Utmaningar:

Sedan 2020 då pandemin slog hårt mot flera av socialförvaltningens verksamheter har nästan allt fokus legat på att hantera den uppkomna situationen. Det har medfört att mycket av omställningsarbete och utveckling har fått stå tillbaka. Tyvärr pågår fortfarande pandemin och ger fortsatt ökade kostnader vilket även kan påverka budgeten kommande år.

Kommunen behöver arbeta mer sammanhållet och preventivt för att öka hälsan och välbefinnandet hos medborgarna i syfte att minska våldet, brottsligheten, droganvändningen och behovet av stöd från socialtjänsten. Flera samverkansformer har påbörjats och planeras vidare för att få till ett mer preventivt och sammanhållet arbete. Den stora omställningen som sker i hela landet gällande God och nära vård kommer att påverka hela förvaltningen. Det är en utmaning att etablera nya arbetssätt i och mellan aktörer som i sig själva är stora organisationer/verksamheter med olika krav, uppdrag och lagstiftningar att följa, även om viljan till förändring finns.

Öka användningen av digitalisering och välfärdsteknik för att möta framtidens utmaningar. Digitaliseringen medger helt nya möjligheter att förändra arbetssätt och i större utsträckning ta vara på medborgarnas egna förmågor och förutsättningar samt för att ge ökad trygghet. Exempel på detta kan vara sensorer för att uppmärksamma behov, nattkameror och olika former av kommunikationshjälpmedel.

Ledarskapet behöver stärkas för ett mer närvarande och tillitsbaserat ledarskap. En chef måste, tillsammans med sina medarbetare, ha förutsättningar att utveckla den egna verksamheten i takt med omvärldens utveckling och leda förändringar i vardagen med medborgaren i fokus.

Kompetensförsörjning: Behovet av och efterfrågan på vård, stöd och omsorg kommer att växa i framtiden, innan en ev. lyckosam satsning i det förebyggande arbetet ger resultat. Det blir därför allt viktigare för oss att ha medarbetare med rätt kompetens och som kan möta framtidens utmaningar och bidra till en hållbar utveckling. Verksamheten ser redan idag svårigheter att rekrytera enligt uppsatta kravprofiler. Konkurrensen på arbetsmarknaden ökar för varje år och det är viktigt att kommunen är en attraktiv arbetsgivare.

Socialförvaltningen har ett fortsatt arbete framledes med heltidsresan.

Kvantiteter

<i>Kvantiteter</i>	<i>2 020</i>	<i>Prognos 2021</i>	<i>Prognos 2022</i>	<i>Prognos 2023</i>	<i>Prognos 2024</i>
Antal platser i särskilt boende	104	106	106	106	114
Utförda timmar hemtjänst	55 837	63 000	63 000	63 500	63 500
Kostnader placeringar kr/inv*	2 393	2 052	2 111	2 107	2 103
Antal platser LSS bostad med särskild service	42	52	52	58	58
Inskrivna hemsjukvård	126	150	150	152	152
Antal beslut daglig verksamhet	53	58	59	59	60

Styrkort

Perspektiv/Inriktningsmål: ARBETE OCH TILLVÄXT

Effektmål	Mätetal
Socialnämnden ska aktivt arbeta för att säkra framtida personal- och kompetensförsörjningsbehov. N Nämndmål	De tjänster som annonseras tillsätts av personal med rätt formell kompetens andel (%)
	Antal personal med relevant behörighet/kompetens andel (%)
	Jag kan rekommendera min arbetsplats till andra, andel (%).
	Jag ser fram emot att gå till arbetet, andel positiva svar (Stämmer ganska bra+Stämmer mycket bra) (%)
	Jag kan rekommendera kommunen som arbetsplats, andel positiva svar (%)
	Mitt arbete känns meningsfullt, andel positiva svar (%)
	Jag är stolt över att arbeta på min arbetsplats, andel (%).

Perspektiv/Inriktningsmål: TRYGGHET OCH LÄRANDE

Effektmål	Mätetal
Socialnämnden ska främja en god arbetsmiljö och ett livslångt individuellt lärande för sina medarbetare genom kompetensutveckling och möjligheter till variation och yrkesmässig utveckling. N Nämndmål	Mitt arbete känns meningsfullt, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Mitt arbete känns meningsfullt, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Upplever du stress i ditt arbete, andel (Alltid+Mycket ofta)(%)
	Jag har möjlighet till kompetensutveckling i mitt arbete, andel (%)
	Jag har möjlighet att lära mig nya saker när arbetsuppgifterna kräver det, andel (%)
Jag har en positiv känsla när jag kommer till jobbet.	
Socialnämndens medarbetare ska uppleva en ökad delaktighet. N Nämndmål	Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)

Effekt mål	Mätetal
	Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Min närmaste chef visar förtroende för mig som chef/ledare, andel positiva svar (Stämmer ganska bra + Stämmer mycket bra) (%)
	Min chef uppmanar till delaktighet, andel (%).
	Jag har tillräckligt med befogenheter för att kunna utföra mina arbetsuppgifter, andel (%).
	Jag kan påverka beslut som rör mina arbetsuppgifter, andel (%).
	Jag kan själv bestämma min arbetstakt, andel (%).
	Jag kan påverka beslut om deadlines, andel (%).
Socialnämndens verksamheter ska ha god tillgänglighet. N Nämndmål	Informationsindex för kommunens webbplats
Socialnämndens verksamheter ska bedrivas och arbeta evidensbaserat (utifrån aktuell forskning och beprövade metoder). N Nämndmål	

Perspektiv/Inriktningsmål: FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Effekt mål	Mätetal
Socialnämnden ska aktivt verka för att kommunens medborgare vid behov ska få råd, stöd och hjälp så tidigt som möjligt. N Nämndmål	Kostnad institutionsvård vuxna missbrukare, kr/inv.
	Kostnad familjehemsvård barn och unga, kr/inv.
	Antal anmälningar till socialtjänsten (barn och unga)
	Antal anmälningar till socialtjänsten (vuxna)
	Antal råd- och stödsamtal inom öppenvården
	Antal ärenden på familjerådgivningen
Socialnämnden ska aktivt verka för att öka medborgarnas möjlighet till sysselsättning och att vara delaktiga i samhällslivet i större utsträckning. N Nämndmål	

Perspektiv/Inriktningsmål: HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Effekt mål	Mätetal
Socialnämnden ska initiera och aktivt arbeta med klimatanpassning inom sina verksamhetsområden. N Nämndmål	Antal resfria möten
	Resande med kollektivtrafik
Socialnämndens medarbetare ska ha en ökad frisknärvaro. N Nämndmål	Sjukfrånvaro i procent av arbetad tid.
Socialnämnden ska utöka samordning/samverkan för att få en bättre resursanvändning och säkerställa kvalitet och kompetens. N Nämndmål	Antal samverkansformer

Barn- och Utbildningsnämnden

Förvaltningsinformation

Förvaltningsinformation	
Ordförande:	Jan-Åke Lindgren (S)
Förvaltningschef/VD:	Christer Andersson
Antal anställda:	380

Verksamhetsbeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden har det politiska ansvaret för skolväsendets skolformer förskola, förskoleklass, grundskola, inkl. fritidshem, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, grundskola för vuxna, grundsärskola för vuxna, gymnasial vuxenutbildning och svenska för invandrare samt lärcentra.

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Den ska ge en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier samt för personlig utveckling och ett aktivt deltagande i samhällslivet. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. De ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt möjligt.

Utbildningen har en kompensatorisk roll i att uppväga skillnader i barnens och elevernas olika förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att, i samarbete med hemmen/vårdnadshavare upp till 18 års ålder, främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Utbildningen ska utformas utifrån grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter, vila på vetenskaplig grund, vara icke-konfessionell samt vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas. (med barn och elever menas barn i förskolan och elever i de övriga skolformerna ovan, dvs barn och ungdomar samt vuxna)

För varje skolform och fritidshemmet gäller en läroplan som anger utbildningens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer. Barn och elever kan även välja/erbjudas plats i fristående förskolor och skolor dit kommunen betalar bidrag för varje inskrivet barn/inskriven elev enligt gällande bidragsregler.

Kvantiteter

<i>Kvantiteter</i>	<i>2 020</i>	<i>Prognos 2021</i>	<i>Prognos 2022</i>	<i>Prognos 2023</i>	<i>Prognos 2024</i>
Antal inskrivna barn i kommunal förskola, årssnitt	461	479	507	513	517
Antal inskrivna barn i enskild förskola, årssnitt	99	98	105	107	106
Antal barn inskrivna vid fritidshem	422	404	426	424	423
Elevantal förskoleklass	127	122	129	124	127
Elevantal i åk 1-9	1 178	1 182	1 172	1 164	1 156
Elevantal gymnasiet	276	291	300	294	300
Elevantal vuxenutbildning	195	240	250	260	270
Elevantal SFI	156	138	130	120	100

Styrkort

Perspektiv/Inriktningsmål: TRYGGHET OCH LÄRANDE

Effekt mål	Mätetal
Gymnasieskolan förmedlar kunskaper och skapar förutsättningar för att eleverna ska tillägna sig och utveckla kunskaper. N Nämndmål	Andelen elever som får examensbevis i gymnasieskolans nationella program skall vara högre än riket.
Det finns ett samlat arbete med att skapa studiero/arbetsro i utbildningen som barn och eleverna deltar i. N Nämndmål	Andel barn och elever som upplever arbetsro/studiero i utbildningen.

Perspektiv/Inriktningsmål: FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Effekt mål	Mätetal
Utbildningen skapar goda förutsättningar för delaktighet för alla barn, elever och vårdnadshavare i undervisning. Det gör det möjligt för barn och elever att vara aktiva i gemenskap med andra N Nämndmål	Andel barn, elever och vårdnadshavare som har delaktighet och inflytande över utbildningen.

Miljö- och Byggnämnden

Förvaltningsinformation

Förvaltningsinformation	
Ordförande:	Per Helgesson (s)
Förvaltningschef/VD:	Laura Fenlin (tf miljö- och byggchef tom 31 dec 2021)
Antal anställda:	8

Verksamhetsbeskrivning

Nämndens uppdrag

Miljö- och byggnämndens uppdrag är huvudsakligen att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet, miljö-, hälsoskydd, livsmedelsområdet och bidrag till bostadsanpassning.

Nämnden är också kommunens naturvårdsorgan. I naturvårdsärenden av principiell karaktär, av ekonomisk vikt eller annars av stort allmänt intresse, företräder dock kommunstyrelsen kommunen.

Nämnden har ekonomiskt ansvar för uppgifter som utförs enligt alkohollagen, tobakslagen samt lagen med vissa receptfria läkemedel. Arbetet utförs av Kommunalförbundet Hälsingland.

Miljö- och byggavdelningens arbetsområden

Miljö- och hälsoskyddsfrågor regleras i miljöbalken och dess förordningar och föreskrifter. Arbetet bedrivs genom övervakning, tillsyn, tillståndsgivning och anmälningshantering men även till mycket stor del genom rådgivning och informationsspridning.

Miljöskydd

Innebär bland annat tillsyn över industrier, övervakning av tillståndet i naturen vad gäller luft, vatten och buller samt information och rådgivning angående miljöärenden. Rådgivning och tillsyn i frågor om utsläpp från enskilda avlopp samt hantering av frågor rörande värmepumpsanläggningar är vanligt förekommande.

Hälsoskydd

Till hälsoskydd hänförs frågor om inomhusklimat i bostäder och andra lokaler, t ex skolor och vårdlokaler, radon i luft och vatten, badvatten vid både utom- och inomhusbad, hygienlokaler, t ex solarier, frisörer, och smittskyddsfrågor.

Livsmedel

Svensk livsmedelshantering regleras genom svensk livsmedelslagstiftning och EU:s livsmedelsförordningar. Arbetet bedrivs land annat med kontroll av livsmedelshanteringen i skolor, restauranger, butiker, vid tillfälliga evenemang, marknader, pizzerior, caféer etc. Även kontrollen av allmänna dricksvattenanläggningar och smittskyddsfrågor ingår i livsmedelsområdet.

Övrigt inom miljö och hälsa

Miljö- och hälsoaspekter inom fysisk planering och bygglov.

Förorenade områden

Kemikaliehantering

Renhållningsfrågor

Remisser

Klagomålshantering

En verksamhetsplan tas årligen fram för "Miljö-området". Denna presenteras för Miljö och byggnämnden och följs upp vid tertial-, delår- och helårs-bokslut.

Tillsyn på serveringsställen

Lagen(2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen gäller för närvarande till 30 september 2021. Om lagen förlängs kommer Miljö- och byggnämnden fortsatt vara ansvarig för planering, tillsyn och eventuella beslut gällande lagen även under nästkommande år.

Bygg

Verksamheten regleras här av Plan och bygglagen, PBL, och Plan och byggförordningen, PBF. Arbetet domineras av bygglov, startbesked och slutbesked samt åtgärder som kräver en anmälan. Arbetet innebär också i stor omfattning rådgivning, service och information.

Förhandsbesked

Om man vill veta om det är möjligt att få bygga på en plats kan man ansöka om förhandsbesked. I ett förhandsbesked prövar miljö- och byggnämnden om platsen som du vill bebygga är lämplig.

Bygglov, marklov och rivningslov

Vid nybyggnad, tillbyggnad, ändrat användningssätt för en byggnad eller att byggnadens yttre avsevärt påverkats, rivning eller ändring av markens förhållande krävs i de flesta fall lov.

Anmälan om ej bygglovspliktig åtgärd

Även om en åtgärd inte kräver bygglov, rivningslov eller marklov kan det krävas en anmälan, t ex för:

- Bygga ett Attefallhus
- Ändra i en byggnads konstruktion och det innebär att bärande delar berörs eller om planlösningen påverkats på annat sätt.
- Installera eller väsentligt ändra hiss, eldstad, rökkanal eller anordning för ventilation i byggnader, vatten och avlopp (gäller för både byggnad och tomt.
- Göra en ändring i en byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet.

Strandskydd

Byggnadsförbud rådet generellt vid alla våra vattendrag. Som vattendrag räknas även bäckar och åar som är

utmärkta på kartan.

Strandskyddet är generellt 100 meter från stranden vid normalvattenstånd på land och i vatten. Länsstyrelsen har under 2017 beslutat om ett utvidgat strandskyddsområde på 200 meter i Voxnan uppströms Voxnabruk.

För att få bygga eller på annat sätt vidta åtgärder i strandskyddat område krävs dispens från strandskyddsbestämmelserna.

Bostadsanpassning

Den som är funktionshindrad kan söka bostadsanpassningsbidrag för åtgärder som är nödvändiga för att klara det dagliga livet i hemmet.

Övrigt inom bygg

- Tillsyn över olovligt byggande, eftersatt underhåll och ovårdade tomter.
- Tillsyn över strandskyddsbestämmelserna
- Tillsyn över hissar, portar och skyddsrum.
- Obligatorisk ventilationskontroll
- Tillsyn över lekplatser
- Yttranden

Naturvård

Avdelningen arbetar med kalkning av sjöar och besvarar remisser som berör bland annat vattenverksamhet, naturvård och skogsbruk. I samarbete med planavdelningen arbetar avdelningen bland annat med översiktsplanefrågor, Biosfärprojektet och så kallade LONA-projekt som berör naturvårdsfrågor.

Tillsynsbehov och tillsynsplanering

Årligen revideras:

- Tillsynsbehovet enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen
- Registret över de objekt som behöver återkommande tillsyn
- Tillsynsplan för miljö, hälsoskydds och livsmedelsfrågor
- Delegeringsordningen

Styrkort

Perspektiv/Inriktningsmål: ARBETE OCH TILLVÄXT

Effektmål	Mätetal
Miljö- och byggnämnden har en digital handläggningsprocess som effektiviserar kontakten med sökanden. N Nämndmål	Andel ärenden som inkommer till förvaltningen via e-tjänster
Miljö- och byggnämnden har en effektiv bygglovsprocess gentemot sökanden. N Nämndmål	Andelen inkommande byggärenden som i ärendehanteringens behöver kompletteras ska inte överstiga 25%
	Handläggningstid för bygglovsärenden ska inte överstiga 8 veckor
	Handläggningstid för anmälningsärenden ska inte överstiga 3 veckor

Perspektiv/Inriktningsmål: HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Effektmål	Mätetal
Miljö- och byggnämnden har ett utökat samarbete med grannkommunerna för att främja kompetensförsörjning och effektivitet inom nämndens verksamhetsområde. N Nämndmål	Andelen påbörjade/genomförda projekt i samverkan med OBS-kommunerna.
Miljö- och byggnämnden arbetar strategiskt och metodiskt för att minimera miljöpåverkan från kommunens enskilda avlopp. N Nämndmål	Alla bristfälliga avlopp från senaste inventeringen skall bli hanterade. Detta skall ske genom beslut om åtgärdande, utsläppsförbud eller tidsbegränsat dispens.

Alfta-Edsbyns Fastighets AB

Verksamhetsbeskrivning

Alfta-Edsbyns Fastighets AB (Aefab) är ett helägt fastighetsbolag som ägs av Ovanåkers kommun.

Aefab har idag ca 1 592 lägenheter varav 636 finns i Alfta och 956 finns i Edsbyn. Dessa lägenheter består tillsammans av ca 100 000 kvm. De flesta bostadsbestånd i Alfta och Edsbyn är byggda under 1960-1980 talet. Vi förvaltar och underhåller även fastigheter åt Ovanåkers kommun, totalt 67 500 kvm. Förvaltning sker även av det kommunala fastighetsbolaget Alfta Industricenter AB:s lokaler om ca 35 000 m². Totalt förvaltar Aefab alltså över 202 500 m² fastigheter. Aefabs anställda arbetar med allt från administration, service, el- och driftsfrågor samt lokalvård. Största delen av personalen är fastighetsskötare, bovärdar, lokalvårdare och hantverkare. Totalt är vi ca 66 st heltidsanställda. Dessutom finns vikarier och på sommarhalvåret tillkommer 15-20 st sommar och säsongsanställda.

Verksamheten har naturligtvis även i år präglats av Covid -19 pandemin. Stängda kontor, div restriktioner, hemarbete är några av de åtgärder som vidtagits.

Budgeterat resultat

Resultatbudget för 2022 uppgår till 3 mkr och avser resultat efter avskrivningar och räntekostnader. Den slutliga resultat- och investeringsbudgeten fastställs efter de årliga hyresförhandlingarna som beräknas vara klara i början av december 2021.

Framtid

Aefab:s huvuduppgift är att bygga och hyra ut hyresrätter i kommunen. Vi ska ha ett utbud som passar olika kategorier av hyresgäster. Boendet är en grund- förutsättning för att attrahera både företag och människor till kommunen.

Aefab:s verksamhet omfattar även förvaltning och skötsel av alla kommunens fastigheter och lokaler. Vi har ett avtal med kommunen tom 2022. Vi fortsätter marknadsföra, hyra ut och förvalta Aicab (Alfta Industricenter AB) på ca 35 000 m².

I augusti -21 påbörjade vi ombyggnation av Backa till företagets andra trygghetsboende, det första i Edsbyn. Det har tidigare fungerat som kommunalt äldreboende. Här kommer ett serviceutbud utöver det vanliga att erbjuda de boende som tex matsal, uteplats, bastu, motionsrum, boulebana. Det blir totalt 31 lägenheter.

Diskussioner pågår just nu, med ett privat vårdföretag, om att ev hyra ut 7 lägenheter som stödboende för personer med psykiska funktionshinder. Om planerna realiserats sker det vintern 21/22.

Ser vi något eller några år framåt finns planer på att uppföra ett eller två sk punkthus vid kvarteret Svanen, mitt i Edsbyn. Ärendet är beroende av om ett privat fastighetsbolag väljer att uppföra bostadsrätter i Edsbyn. Om så blir fallet skjuter vi på våra planer då marknaden inte klarar för många nybyggnationer i kommunen. Vi tittar även på att ev bygga radhus/parhus på Perersvändan i Edsbyn.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Vi har en affärsplan med ett antal målsättningar, den gäller åren 2019-2022. Innan periodens slut bedömer vi att arbetet med att minska energiförbrukningen med 30 % till år 2030 givit ett tydligt resultat. I dagsläget finns ett större energisparprojekt gällande kvarteret Bagaren i Edsbyn. Planen är att genomföra detta sommarhalvår 2022.

Klimatförändringarna med bla skyfall innebär att vi måste ta hänsyn till detta i alla vår planering på ett annat vis än tidigare. Det gäller både vid nyproduktion och när vi underhåller våra fastigheter.

Styrkort

Perspektiv/Inriktningsmål: ARBETE OCH TILLVÄXT

Effekt mål	Mätetal
Aefab ska ha en sjukfrånvaro som inte överstiger 4,4 procent, vilket är snittet för riket år 2017. B Bolagsmål	Mäts i delårs- och årsbokslut utifrån Fastigos (arbetsgivarförbund) statistik på riks nivå. Mäter antal timmars sjukfrånvaro i förhållande till arbetade timmar i förhållande till teoretisk arbetstid.
All Aefabs personal skall dagligen känna sig motiverad att gå till arbetet. Mätning sker genom årliga medarbetarenkäter. B Bolagsmål	Mätning sker genom personalenkäter varje år.

Perspektiv/Inriktningsmål: TRYGGHET OCH LÄRANDE

Effekt mål	Mätetal
Modern och effektiv förvaltning och lokalvård av kommunens lokaler och utemiljöer för skola och omsorg. Mål är att bibehålla eller öka förvaltningsindex med 2018 som utgångsår. B Bolagsmål	Mätning sker via ett index. Årlig mätning som genomförs av kommunen.
Aefab s samtliga bostadsområden skall vara trygga och säkra. Nuläget för andelen trygga eller mycket trygga hyresgäster uppgår till c:a 60 % 2021. Målet är att resultatet vid mätningar Origo "Trygghet i bostadsområdet" skall ligga på ett snitt på 60 % de senaste 12 månaderna. B Bolagsmål	Mätning sker via Origos månatliga enkäter. Trygghet i bostadsområden skall ligga > 60 % .

Perspektiv/Inriktningsmål: FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Effekt mål	Mätetal
Genom vår sponsring ska vi vara en partner till föreningslivet i Ovanåker kommun. Vi ska se till att vår sponsring går till såväl elitidrott som övrigt föreningsliv. Syftet är att i första hand sponsra ungdomar och föreningar som arbetar med integrationsaktiviteter och ungdomsverksamhet. Minst 2 aktiviteter för anställda eller hyresgäster årligen. B Bolagsmål	Mäter utfall mot avtal och policy. Utvärdering årligen och i samband med nya avtal.
Att erbjuda 15-20 ungdomar i kommunen sommarjobb varje år. B Bolagsmål	Mäter antal ungdom som sommarjobbat hos Aefab. Mäts i samband med delårsbokslut.

Perspektiv/Inriktningsmål: HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Effektmål	Mätetal
Aefab skall drivas utifrån affärsmässiga och långsiktigt hållbara ekonomiska principer. Ägardirektivets mål om lönsamhet och soliditet skall uppnås under perioden. Avkastningskravet ska definieras som avkastning på fastigheternas bokförda värde och skall ligga på 6 % som snitt under 5 år. Soliditet på minst 17 %. B Bolagsmål	Soliditet och resultatmål mäts. Nyckeltal följs upp i samband med delårs- och årsbokslut. Nyckeltalen framgår av affärsplanen.
Vi ska uppfylla målen som ställts upp i Allmännyttans Klimatinitiativ: en fossilfri allmännytta och att minska energianvändningen med 30 procent senast år 2030. Utgångspunkten är 2007. B Bolagsmål	Mätning av energianvändning. Varje år kommer mätning och rapportering/uppföljning att ske. Rapportering sker till styrelsen samt i årsredovisningen.
Vi ska fram till år 2023 ha anpassat eller bytt ut en majoritet av våra fordon för persontransporter/service till ett så hållbart alternativ som möjligt. B Bolagsmål	Mäter antal fordon som ersatts till mer hållbara alternativ. Varje år kommer mätning och rapportering/uppföljning att ske. Rapportering sker till styrelsen samt i årsredovisningen.

Alfta Industricenter AB

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget är helägt av Ovanåkers kommun.

Aicab är ett industri hotell om 35 000 m². Uppdraget är att hyra ut och förvalta ändamålsenliga lokaler till företag och organisationer. Bedömningen är att vi även under år 2022 kommer att ha i princip allt helt uthyrt. Det är nu 33 företag som har ca 600 anställda. Hela bolagets fastighetsinnehav finns samlat inom samma område industriområde i Alfta. Då vi har obebyggd mark inom industriområdet finns möjlighet till nybyggnationer. Många företag har en hög efterfrågan på sina produkter och gör bra ekonomiska resultat. Indirekt stärker det bolagets ekonomi.

I vår roll ingår att ha en bra kommunikation med våra hyresgäster så att vi kan utföra ett snabbt, korrekt och kostnadseffektivt reparations och underhållsarbete. Målet är att vi ska vara så serviceinriktade och kostnadseffektiva att företagen väljer oss som hyresvärd.

Vår förhoppning är att alla restriktioner gällande pandemin kommer att försvinna till år -22. Det kommer underlätta våra kontakter med framförallt våra hyresgäster. Likviditeten är fortsatt stark och vi hoppas naturligtvis företagen, våra hyresgäster, står fortsatt starka.

Budgeterat resultat

Budgeterat resultat för 2022 uppgår till 900 tkr och avser resultat efter avskrivningar och räntekostnader.

Framtid

I skrivande stund pågår förhandling med två, förhoppningsvis, nya hyresgäster. Det ena är ett privat företag som vill hyra ca 40 m² för enklare tillverkning och det andra är kommunen som avser starta en lokalvårdsutbildning med 16 platser.

Vi har 12-14 kontorsplatser som är outhyrda. Under pandemin har av naturliga skäl efterfrågan varit låg på kontor, vi hoppas på bättre marknad efter pandemin.

Projekt "Klimatinitiativet", vilket vi gick med i 2018, avser bla sänka energiförbrukningen med 30 % till år 2030. Redan år 2 har vi sänkt förbrukningen med 24 %. Under hösten -21 kommer vi slutföra årets största investering där vi byter 3 portar samt ventilationsanläggningen hos Bollnäs Verkstad AB. Det innebär stora energibesparingar och indirekt sänkta driftkostnader.

Vi kommer även isolera tak samt byta mer ventilation i andra lokaler så potentialen att sänka energi och driftkostnader är fortsatt stor.

Då företagets verksamhet ständigt är under förändring jobbar vi för att anpassa lokalerna efter hyresgästernas önskemål, så långt det är möjligt. För att ännu bättre tillgodose våra kunders önskemål kommer vi hösten/vintern -21/22 att genomföra en kundundersökning. Den blir både digitalt och genom

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

platsbesök. Därefter får vi utvärdera hur vi ska kunna bli en ännu bättre hyresvärd för våra kunder.

I vår affärsplan för åren 2019 tom 2022 finns även mål om källsortering, individuell mätning av vatten och värme, byta ventilationsanläggningar mm.

Vi har relativt gott om mark för att kunna expandera inom befintligt område. Tex för att bygga ny industrilokal, lagerlokal eller likande.

Den finansiella situationen ser fortsatt bra ut med låga räntekostnader och hög soliditet.

Sammantaget har vi ett stabilt ekonomisk och finansiellt läge.

Styrkort

Perspektiv/Inriktningsmål: ARBETE OCH TILLVÄXT

Effektmål	Mätetal
Aicab ska genom sitt ägande av industrifastigheter och industrimark underlätta för att företag etableras inom Ovanåkers kommun. Delta i minst 3 näringslivsmöten per år för att fånga upp företagens behov. B Bolagsmål	Antal möten mäts per år.

Perspektiv/Inriktningsmål: TRYGGHET OCH LÄRANDE

Effektmål	Mätetal
Verka för att det skall finnas företag inom flera olika branscher på området. Utgångsår är 2019. Uthyrningsgraden minst 95 %. B Bolagsmål	Uthyrningsgraden mäts årligen.

Perspektiv/Inriktningsmål: FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Effektmål	Mätetal
Genom vår sponsring ska vi vara en partner till föreningslivet i Ovanåker kommun. Vi ska se till att vår sponsring går till såväl elitidrott som övrigt föreningsliv. Syftet är att i första hand sponsra ungdomar och föreningar som arbetar med integrationsaktiviteter och ungdomsverksamhet. B Bolagsmål	Utvärdering och mätning årligen och i samband med nya avtal. Mätning sker så att utfallet följer avtal och policy.

Perspektiv/Inriktningsmål: HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Effektmål	Mätetal
Uppnå ekonomiska mål under perioden. Det verkliga värdet på våra fastigheter ska bibehållas eller ökas under en fyraårsperiod. Utgångspunkten är värdet per 2018-12-31. Soliditet på bokförda värde skall överstiga 25 procent. Resultat efter finansiella kostnader och före bokslutsdispositioner och skall uppgå till minst 4 procent på omsättningen. B Bolagsmål	Mätning sker av soliditet och resultatmål. Nyckeltalen följs upp i samband med delårs- och årsbokslut.
Uthyrningsgraden ska inte ligga under 95 procent. B Bolagsmål	Uthyrningsgraden mäts årsvis. Beräknas på uthyrd yta.
Byta ut/renovera större ventilationsanläggningar – minst en anläggning per år under en fyraårsperiod med start 2020. B Bolagsmål	Mäts från och med 2020 som del i Klimatinitiativet. Antal vent aggregat som utbyts samt den ekonomiska effekten.
Sänka driftskostnader med 5 % per år. B Bolagsmål	Mäts från och med 2020 som del i Klimatinitiativet. Mätning skall ske av bolagets totala driftskostnader.
30 procents lägre energianvändning till 2030 (räknat från år 2007). B Bolagsmål	Mäts från och med 2020 som del i Klimatinitiativet. Om uppgifter från 2007 är svårt att få fram fokuseras på mätning av den minskade energianvändning som varje enskild investering uppnår.

Helsinge Net Ovanåker AB

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetsbeskrivning

Helsinge Net Ovanåker AB ägs till 100% av Ovanåkers kommun.

Bolaget levererar bredband via fibernät och kopparnät till hushåll, företag och offentliga institutioner i Ovanåkers kommun.

Kommunens engagemang i denna verksamhet inleddes redan 1997 genom bildandet av Helsinge Net AB, som ägdes av Ovanåkers och Bollnäs kommuner i lika stora delar. Under 2010 träffades överenskommelse om en uppdelning av Helsinge Net AB i separata bolag för resp. kommun.

Bolaget fiberanslöt tidigare ett stort antal telestationer i kommunen för att där igenom kunna leverera bredband via telefonnätet, så kallade ADSL-anslutningar.

Vartefter fibernätet byggs ut minskar antalet ADSL-anslutningar stadigt. Endast ett mindre antal ADSL-anslutningar finns nu kvar.

Bolaget är sedan c:a 10 år inne i en fas där vi genomför stora investeringar i fiberledningar hela vägen till bostads- och företagsfastigheter.

Efter 2021 års fiberutbyggnadssäsong kommer 96% av kommunens hushåll att ha blivit erbjudna fiberanslutning. Bolagets uppdrag är att bygga vidare mot 98% fibererbjudna hushåll. Då de sista procenten hushåll på grund av långa sträckor och gles bebyggelse beräknas bli mycket kostsamma kommer takten för att nå dit under perioden 2022-2024 till stor del att styras av tillgänglighet till investeringsbidrag.

Antalet anställda är f.n. 6 heltid.

Budgeterat resultat

Inkluderat 2022 års investeringar beräknar vi att nå ett positivt budgeterat resultat på c:a 950 tkr.

Ambitionen för investeringsverksamheten är att bolaget ska kunna fortsätta bygga ut fibernätet i en hög takt.

Den fortsatta utbyggnadstakten är i hög grad beroende av fortsatt fungerande investeringsbidrag.

Framtid

Bolagets verksamhet kommer under 2022 att vara inriktad på att:

- Fortsätta fiberutbyggnaden för att nå målet att 98% av hushållen och företagen ska kunna erbjudas anslutning till höghastighetsnät. Vi noterar ett stadigt ökande intresse för fiberanslutningar.
- Fortsätta med insatser för att skapa och behålla ett stabilt, väldokumenterat nät med hög driftssäkerhet och god prestanda.
- Bearbeta de redan utbyggda områdena i syfte att nå ökad anslutningsgrad. Vi ser ett tydligt intresse från

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

nya kunder i tidigare utbyggda områden och genomför därför alla efteranslutningar vår organisation har resurser att klara av.

- Utveckla affärsverksamheten genom samverkan med olika leverantörer för att nå ökad kundnytta. Vi noterar ett ökat intresse från mobiloperatörers sida att ansluta master till fibernätet. Masternas placering avgör om anslutning är möjlig till rimliga ekonomiska villkor.

Styrkort

Perspektiv/Inriktningsmål: ARBETE OCH TILLVÄXT

Effektmål	Mätetal
Antalet fiberanslutningserbjudna hushåll och fiberanslutna företag skall öka. B Bolagsmål	Antal fibererbjudna hushåll
Företagsförfrågningar ska besvaras med offert inom senast en månad B Bolagsmål	Andel företagsförfrågningar där offert skickas inom en månad

Perspektiv/Inriktningsmål: TRYGGHET OCH LÄRANDE

Effektmål	Mätetal
Höjd servicenivå med 24 timmars övervakning. B Bolagsmål	Uppnått servicenivå
Tiden för felavhjälpning ska minska. Bl.a genom framtagande av produkter med tidsbegränsad felåtgärdstid B Bolagsmål	
Kontinuerlig vidareutveckling av personalens kompetens B Bolagsmål	

Perspektiv/Inriktningsmål: FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Effektmål	Mätetal
Snabb respons på inkomna frågeställningar. Frågeställare ska bli kontaktade inom 3 arbetsdagar B Bolagsmål	Andel frågeställare som blivit kontaktade inom 3 arbetsdagar

Perspektiv/Inriktningsmål: HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Effektmål	Mätetal
Bolaget ska långsiktigt drivas med vinst ur ett koncernperspektiv B Bolagsmål	
Varje påbörjat projekt skall innan start genomgå en ekonomisk analys B Bolagsmål	Andel projekt med genomförd ekonomisk analys
Alternativ till fiberanslutning B Bolagsmål	

Helsinge Vatten AB

Verksamhetsbeskrivning

Helsinge Vattens uppdrag från ägarkommunerna är att driva och utveckla vatten- och avloppshanteringen så att den tillgodoser abonnenternas behov av och högt ställda krav på VA-tjänster samt att bidra till en långsiktig hållbar utveckling. Helsinge Vatten är verksamhetsutövare för de tillståndspliktiga VA-anläggningarna.

Enligt *Lagen om allmänna vattentjänster* ska en allmän VA-anläggning ordnas och drivas så att den uppfyller de krav som kan ställas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljö, och med hänsyn till intresset av en god hushållning med naturresurser.

I både Ovanåker och Bollnäs kommer det under 2022 att byggas nya reningsverk då de befintliga verken i Ryggesbo och Rengsjö ska ersättas med nya, moderna verk. Det innebär lägre halter fosfor och organiska ämnen i det utgående renade avloppsvattnet. De kommande åren planeras också för en upprustning av avloppsreningsverket i Voxna.

Från den 1 januari 2022 kommer inte Helsinge Vatten längre kunna lämna slammet från reningsverken till Borab. Detta för att Borabs deponi då är färdigtäckt. Mottagning och behandling av slam från reningsverk har handlats upp och resultatet blir att kostnaden kommer att dubblas.

Budgeterat resultat

Bolaget baseras på självkostnadsprincipen och redovisar ett nollresultat vid årsbokslutet.

Resultatet av VA-verksamheten redovisas i respektive kommuns bokslut.

Helsinge Vatten budget	2022	2023
Verksamhetens intäkter	54 922 000	55 810 000
Verksamhetens kostnader	-54 684 000	-55 555 000
Avskrivningar	-226 000	-240 000
Finansiella intäkter	-	-
Finansiella kostnader	-12 000	-15 000
RESULTAT	0	0

Framtid

VA-verksamhetens grunduppgift är oföränderlig över tid men påverkas samtidigt ständigt av yttre händelser i närområdet och globalt. Då vår verksamhet är beroende av strömförsörjning påverkas vi också av eventuella avbrott, oavsett om de uppkommer på grund av väder eller sabotage. Avbrott i kommunikationsmöjligheterna via telefon och internet en längre tid kan också ge problem. Säkerhetsarbetet kommer att ta mer resurser framöver.

I ett större perspektiv ser vi att även vår del av världen påverkas av klimatförändringarna.

Grundvattennivåerna kan påverkas av längre perioder med mindre nederbörd. Samtidigt kräver ökad risk för skyfall högre krav på hanteringen av dagvatten. Vi behöver ständigt arbeta förebyggande för att minimera risken för föroreningar av grundvattnet. Genom att minska mängden tillskottsvatten till avloppsreningsverken, minskas också risken för att behöva brädda orenat avlopp ut i naturen. I åtgärdsplanen för ledningsnät för Ovanåker de kommande åren finns större medel än tidigare för insatser mot inläckage på spillvattennätet.

I VA-budgeten finns tre stora poster som tillsammans står för nästan två tredjedelar av kostnaderna. Det är kostnader för personal, el samt kapitalkostnader. Räntenivån och elpriset påverkar oss mycket. Ständiga förbättringar för att minska elförbrukningen är en del av grundverksamheten.

Ett ny standardmall för VA-taxan har tagits fram av branschorganisationen Svenskt Vatten. Den innehåller bland annat tydligare uppdelning mellan spillvatten och dagvatten. Helsinge Vatten kommer att arbeta om gällande utformning av VA-taxan efter den nya standarden inför beslut av taxa 2023.

Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB

Verksamhetsbeskrivning

BORABs (Bollnäs Ovanåkers Renhållnings AB) uppdrag är primärt att samla in, transportera, behandla och sortera det kommunala avfallet inkl. slam från enskilda brunnar (d.v.s. hushållsavfall från enskilda hushåll som faller under kommunalt ansvar). Det inkluderar också drift av återvinningscentraler för hushållens grovavfall. Ovannämnda sker i enlighet med det förvaltningsavtal som upprättas med kommunen. Denna del av verksamheten (ca 50 %) råder under självkostnadsprincipen i avfallskollektiven och är taxefinansierad, dvs den får varken gå med vinst eller förlust. BORABs uppdrag är även att lagra och tillverka avfallsbränsle på uppdrag av Bollnäs Energi AB samt att bedriva mottagning och hantering av verksamhetsavfall (d.v.s. avfall från företag). Denna halva av verksamheten är konkurrensutsatt och har ett avkastningskrav enligt ägardirektiven. BORABs syfte är att verka för avfallsminimering, ökning av återbruk samt återvinning. Det innebär att systematiskt verka för att minimera andelen avfall som går till deponi och minska avfallsmängderna som enbart går till energiåtervinning. Detta för en mer cirkulär ekonomi och en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Budgeterat resultat

Budgeterat resultat efter finansiella poster är ca 2,2 mkr år 2022.

Intäkterna uppgår till 80 mkr, en ökning med 2 mkr från prognosen för 2021. Taxekollektiven i Bollnäs och Ovanåker förväntas ha ett överskott från 2021 vilket innebär att avfallstaxan för 2022 kan ligga kvar på samma nivå som året innan. Taxan för slam från enskilda brunnar, som är en ny verksamhetsgren från 2021, höjs med samma index som entreprenörsersättningen. Volymer för krossning av avfall till värmeverket förväntas ligga på 68500 ton. Priset regleras med ett index som inte är känt vid budgetarbetet. Ersättningen för försäljning av skrot/metall har varit god under en period men vi räknar med en sänkning under 2022. En intäkt för slam från reningsverken, ca 1 mkr, försvinner under 2022 då vi inte längre har möjlighet att ta emot.

Kostnaden för avfallshanteringen påverkas av att ansvaret för hantering av returpapper övergår till kommunerna från 2022. Det görs också en sista höjning av förbränningskatten som infördes 2020. Förberedelser för insamling av rest- och matavfall i egen regi från år 2023 påverkar även kostnaderna under 2022, då personal, fordon, garage mm ska förberedas. Vi har också räknat med en konsultkostnad avseende utveckling av Mina Sidor.

Budgeten fastställdes av styrelsen 2021-08-26.

Framtid

BORAB har satt upp fem målområden för 2022:

1. Verka för att främja avfallsminimering, återbruk samt återvinning och minskad mängd deponi. För en hållbar samhällsutveckling och cirkulär ekonomi.

2. Tydlighet i information, kommunikation och kunskapsspridning för god service och enkelhet för våra kunder.
3. Resurseffektiv avfallshantering till nytta för kommuninvånarna och miljön.
4. Vi ska vara en arbetsplats med hög trivsel och låg sjukfrånvaro. Ge förutsättningar för friska, engagerade och produktiva medarbetare.
5. Vi ska ha tydliga och transparenta rutiner som medarbetare känner sig väl förtrogna med och varit delaktiga i att ta fram.

Vart och ett av dessa fem målområden har flertalet mätetal, som redovisas i styrkortet, och som kontinuerligt kommer att följas upp. Kopplat till varje målområde finns aktiviteter som ska genomföras i syfte att uppnå målen, detta framgår i aktivitetsplanen.

Under 2022 kommer särskilt fokus läggas på att förbereda för att driva insamling av rest- och matavfall i egen regi från 1 januari 2023. Detta innebär en uppbyggnad av en ny verksamhetsgren inkl. personal, fordon, garage, rutiner, ekonomisk uppföljning etc, vilket är ett omfattande arbete. Under 2022 kommer vi också att arbeta vidare med vår kommunikationsstrategi då beteendepåverkande kommunikation är ett av våra viktigaste verktyg för att nå våra mål. 2022 kommer också att vara det första året då returpapper faller under kommunalt ansvar. Därmed kommer det vara viktigt att följa upp drift och kostnader. Under året kommer vi också utöka våra lagringsplaner och förbättra invallning och nät runt området för att undvika nedskräpning från kvarnen.

2023 kommer innebära fortsatt arbete med lagringsplaner, utbyte av fordonsvåg samt investeringar i kvarnanläggningen. 2023 kommer också att vara det första året vi kör insamling av restavfall och matavfall i egen regi och detta kommer kräva löpande avstämning och inkörning.

Under 2024 är planen att vi ska fokusera på vår anläggning i Sävstaås med planer, verksamhetsramp samt även utveckling av ÅVC i Edsbyn.

Utmaningar vi står inför och som väsentligt kan påverka vår verksamhet under kommande år är det uppskjutna införandet av bostadsnära insamling av förpackningar (det som idag går under producentansvaret och sköts av FTI, Förpacknings- och tidningsinsamlingen). En ny utredning pågår och utfallet av den är högst ovisst. Detta kan komma att väsentligt påverka uppbyggnaden av insamling i egen regi, service till kommuninvånarna och hur returpapper samlas in efter övergångsperioden. Detta påverkar våra beslut kring investering i framtida insamlingssystem och fordon.

